

ИЗВЕШТАЈ ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈАТА
на Приватната самостојна високообразовна установа
Висока стручна школа Бизнис академија Смилевски – БАС, Скопје
(за периодот од 2013/14 – зимски семестар 2016/17)

Скопје, мај, 2017

СОДРЖИНА

ВОВЕД.....	1
1. ВИЗИЈА И МИСИЈА	2
1.1. ВИЗИЈА НА БАС.....	2
1.2. МИСИЈА НА БАС	2
2. СТРАТЕГИЈА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ВИЗИЈАТА И МИСИЈАТА.....	3
3. ОПИС НА АКАДЕМИЈАТА	4
3.1. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА АКАДЕМИЈАТА.....	4
4. СТУДИСКИ ПРОГРАМИ	8
4.1. ОПИС НА СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ	8
4.1.1. Студиска програма на прв циклус на студии по оперативен менаџмент	8
4.1.2. Студиска програма на втор циклус на студии по стратегиски менаџмент.....	9
5. НАСТАВНИЧКИ И СОРАБОТНИЧКИ КАДАР	10
6. НАСТАВНО - ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ.....	13
6.1. ИНТЕГРИРАНА НАСТАВА.....	13
6.2. ВОННАСТАВНИ АКТИВНОСТИ	16
6.3. ПОГОДНОСТА НА МЕТОДИТЕ ЗА ПРОВЕРКА НА ЗНАЕЊАТА И ВЕШТИНИТЕ	21
6.4. ДИПЛОМИРАНИ СТУДЕНТИ.....	22
6.5. ВЕШТИНИ ЗА КОИ СТУДЕНТОТ СЕ ОСПОСОБУВА ВО ТЕКОТ НА СТУДИИТЕ.....	23
7. СТУДЕНТИ.....	23
8. ПРОСТОРНИ И МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ И ЛОГИСТИКА	24
9. НАДВОРЕШНА СОРАБОТКА.....	26
9.1. СОРАБОТКА СО ИНСТИТУЦИИ ОД ЗЕМЈАТА	26
9.2. СОРАБОТКА СО ИНСТИТУЦИИ ОД СТРАНСТВО	27
10. АПЛИКАТИВНА И НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ.....	28
11. ФИНАНСИРАЊЕ	32
ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ.....	32
1. ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	32
2. НАУЧНО- ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	34
3. АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	34
4. РАЗВОЈ НА НАСТАВНИОТ КАДАР	35
5. ШИРЕЊЕ НА ДОСТАПНОСТА НА БАС.....	35
6. ИНФРАСТРУКТУРА	36
7. КОН БЕСПРЕКОРНО РАБОТЕЊЕ	36
8. РАБОТА СО СТУДЕНТИТЕ	36
9. ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ.....	37
ПРИЛОЗИ	
○ Прилог 1 : Преглед на студиската програма по семестри за прв циклус на студии	
○ Прилог 2: Табела за наставнички и соработнички кадар	
○ Прилог 3: Компетенции и вештини	
○ Прилог 4 : Преглед на простории и опрема	
○ Прилог 5: Листа на партнерски организации каде се реализира ТСП	
○ Прилог 6 : Анкетен прашалник за наставници	
○ Прилог 7: Анкетен прашалник за студенти	
○ Прилог 8 : Чек листи за предметна програма	
○ Прилог 9: Чек листи за студиска програма	
○ Прилог 10: Интервју за менаџментот на БАС	
○ Прилог 11: Чек листа за ментори и партнерски организации	
○ Прилог 12: Чек листа за вработени студенти	
○ Прилог 13 : Чек листа за веб страна	

ВОВЕД

Бизнес академија Смилевски – БАС помина низ три евалуациони процеси составени од по три студиски години, започнувајќи од 2008 до денес и истите го отсликуваат нејзиниот континуиран развој и обезбедување квалитет во сите домени на дејствување.

Третата Самоевалуација е подготвена согласно Упатството за Евалуација на Бизнес Академија Смилевски – БАС, Скопје усвоена на 28.06.2010 од страна на Наставничкиот совет на БАС. Во истата се содржат сите потребни показатели кои даваат валидна проценка на квалитетот на високообразовната и научната дејност преку бројни експлицитни постапки. При тоа, постигнати се трите главни цели односно: даден е краток и содржаен преглед на наставно- образовниот процес земајќи во предвид влијанието на апликативната и научно-истражувачката работа врз наставно-образовниот процес; анализирани се внатрешните капацитети со примена на SWOT анализа; обезбедена е солидна основа за вршење на надворешна евалуација од страна на Агенцијата за евалуација на високото образование во Република Македонија.

Од интервјуто со менаџментот се потврди дека автономијата, односно самоуправувањето Академијата го врши преку обезбедување на интелектуална слобода на членовите на академската заедница во рамките на образовниот и истражувачкиот процес. Иако, оваа автономија во одредени рамки е нарушена поради крутите промени во Законот за високото образование и мешањето на политиката во академската слобода на високообразовните установи, сепак сметаме дека имаме автономија во процесот на избор на наставен и соработнички кадар, во процесот на избор на студенти, во менаџирањето на сопствените средства, како и во можностите за создавање на сопствени фондови. Процесот на избор на наставниот и соработничкиот кадар е уреден со посебен Правилник кој е производ на регулативите во високото образование и автономијата во тој процес се обезбедува преку самостојното уредување на постапката за избор на истите, односно преку посебна хабилитациона постапка за избор и ре-избор на наставници и соработници. Постои слобода на студирање, утврдување на правила за студирање, слобода на изведување на настава преку воведен посебен и свој стил на настава, слобода на избор на студиски програми. Исто така, Академијата има слобода во истражувачката област, како и слобода во внатрешното уредување. Во однос на менаџирањето на средствата, постои слобода да се изнајдат начини за дополнително обезбедување на средства кои најчесто ги добиваме преку реализирани проекти, обучувачки или консалтинг активности. Изборот на стипендисти го вршат независни комисији, одвоено на двете локации, при што главен збор во изборот имаат самите тие, без наметнувања од страна на менаџментот на Академијата.

Обезбедувањето на квалитетот се остварува на институционално, национално и европско ниво. Во таа смисла, БАС ја афирмира потребата од развивање на меѓусебно деливи критериуми и конзистентна методологија за обезбедување квалитет.

Системот за обезбедување на квалитетот на БАС е транспарентен и соодветен на системите во другите европски земји, САД, Азија и Австралија, што во крајна мера

придонесе кон признавање на дипломите и додатоците на дипломи и кон зголемување на вработливоста на европскиот и странскиот пазар на работна сила.

1. ВИЗИЈА И МИСИЈА

Визијата на БАС го искажува очекуваниот развој на БАС како споделена слика на очекувањата на сите интересенти на БАС, а мисијата вредностите, верувањата и посветеноста со кои се придонесува во оставарувањето на таа визија.

1.1. ВИЗИЈА НА БАС

Ние сме најпосакуваната академија во регионот. Обезбедуваме сè што е потребно – ништо повеќе!

Потребите на нашите студенти и партнери се специфични. Затоа, ние сме таму и тогаш кога сме им најпотребни – нашиот пристап и јазик е оној кој тие најдобро го разбираат.

Нашата сила сме ние - мајсторите на својот занает – самоиницијативни и посветени наставници и ментори. Постојано сме во потрага по она што сеуште не го умееме.

Игрите се нашиот најдобриот учител. Пријателството, довербата и почитта се нашето игралиште. Работејќи низ игри стануваме умешни.

Грешките ги охрабруваме – тие нè носат до подобри решенија. Учиме заедно – учиме повеќе.

БАС е силна алка меѓу училиштето и бизнисот. Нашите дипломанти создаваат интелектуален капитал во бизнисите каде се вгнездени.

1.2. МИСИЈА НА БАС

Секој наш студент е своја приказна и свој пат. Посветени сме да ги откриеме вистинскиот потенцијал и афинитети на секој од нив, необидувајќи се да подгреваме лажни надежи за нереална иднина. Нашата менторска поддршка има единствена цел да ги извади на површина и засили оние интереси и способности на нашите студенти кои ќе ги водат кон за нив најдобрата иднина. Веруваме дека сите вложувања се враќаат. Дека секого го бидува за нешто и дека секој може да го најде своето место во животот.

Она што нас нè сплотува е непосредниот пријателски однос и взаемните доверба и почит. Веруваме дека тие се јадрото на успехот на сите современи организации. Нив безусловно ги вгнездуваме во етиката на нашите студенти. Веруваме дека различностите се предност и дека нивното здружување повеќекратно го зголемува успехот. Веруваме дека проблемите се двигател на развојот и дека секој проблем е решлив. Ги охрабруваме грешките бидејќи тие нè носат до вистинска умешност. Постојано ги усовршуваме нашите програми и начини на студирање и внимателно ги приспособуваме на реалноста во земјата. Нудиме применливи вештини и овозможуваме услови за практична работа во вистинскиот деловен свет за секој наш студент. Веруваме дека умешноста најлесно се стекнува во безбедна и пријатна средина. Затоа и игрите се неизоставен дел од нашето заедничко патување кон професионалната умешност. **Со БАС...умешни.практични.успешни.**

Од интервјуото со менаџментот констатирано е дека најголемата пречка во остварувањето на нашата мисија е кочењето на промените, подобрувањата, развојот и

слично од страна на Министерството за образование и наука. Ова е грижа која подолг период не спречува во својот развој и ни овозможува во целост да ја оствариме нашата академска слобода. Од интервјуто на управителот потврдено е дека потешкотиите во остварувањето на мисијата се и ограничениот прилив на финансиски средства, како и тоа што големиот дел од вработените и кадарот се преоптоварени со обврски во текот на работното време.

2. СТРАТЕГИЈА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ВИЗИЈАТА И МИСИЈАТА

Стратегијата за остварување на визијата и мисијата што ја применува менаџментот на Академијата се темели на истражувања кои се однесуваат на прашања со континуираното подобрување во високообразовната установа. Во тој контекст се анализира: како БАС ги следи промените што се прават на другите високообразовни установи во земјата и во странство (benchmarking); како установата се менува со цел нејзино подобрување; проактивноста на БАС во однос на надворешната околина и барањата на клиентите; анализа на стратемскиот план за реализација на мисијата и кои се контролните механизми на менаџментот што го унапредуваат квалитетот.

Како резултат на претходно наведеното во изминатите девет години БАС има значителен напредок во подобрување на кадровската, просторно-техничка, информатичка, учебничка, документационата и научна основа за остварување на целокупниот циклус на студиските програми.

Посебен приоритет во периодот помеѓу двете самоевалуации беше обезбедувањето на академски и административен развој, проширување на достапноста за далечинско студирање, проширување на бројот на партнерски организации за теренската студентска практика, развивање на научно-истражувачката дејност, екипирање со наставници и соработници со научен степен - доктори на науки, како и поттикнување на општествената одговорност во РМ.

Како резултат на овие активности е остварен континуирано стабилен број на запишани нови студенти на сите три генерации студенти од прв и втор циклус.

Од интервјуто на менаџментот се потврдува дека круцијалните промени се на повидок. Се прави целосна прераспределба и дефинирање на работните задачи и обврски на вработените, се дефинираат јасни обврски, критериуми, услови и правила за уредување на внатрешното работење и извршување на образовната и научно-истражувачката дејност, се прават обиди да се добие работна дозвола за новата студиска програма, да се развие истата, да се привлечат поголем број на студенти, да се зголеми издавачката дејност, да се подобри наставниот процес и низа други активности кои ќе бидат опфатени во Стратегијата 2017-2021.

Според менаџментот прв и клучен приоритет е нудење на високопрофесионални студии по менаџмент на прв и на втор циклус на студии, соодветно екипиран наставен кадар за да го постигне тоа, соодветна административно-стручна служба за поддршка на сето тоа, истражувачки потфати, квалитетни научни и стручни собири, мобилности на наставници и студенти, зголемена соработка со други високообразовни установи, подобро и зголемено партнерство со организации за теренска студентска практика, подобрен квалитет на теренска

студентска практика, издавачка дејност и сл. Како приоритетни подрачја за БАС остануваат Оперативен менаџмент на прв циклус на студии и Стратегиски менаџмент на втор циклус на студии. Приоритет е и Маркетинг менаџмент на прв циклус на студии, ама целата постапка зависи од завршницата на судскиот спор со Министерството за образование и наука. Исто така како посебен приоритет Управителот ја истакнува потребата од активирање на акредитираната програма по Надзорнички менаџмент.

Според интервјуто со управителот како главни приоритети за подобрување на квалитетот се и воспоставување на клучните процедури за промоција и продажба на програмите на Академијата. Подобрување на прегледноста и функционалноста на образовниот портал од аспект на корисниците – главно студентите: електронски индекс, појасен преглед на предметите, онлајн плаќање.

3. ОПИС НА АКАДЕМИЈАТА

3.1. ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА АКАДЕМИЈАТА

- Полн назив на институцијата: Приватна самостојна високообразовна установа
Висока стручна школа Бизнес академија Смилевски – БАС, Скопје
- Кратенка на институцијата: Бизнес академија Смилевски – БАС, Скопје
- Лого на институцијата:

- Грб на институцијата:

- Адреса на институцијата:
 - Седиште: Бул. Јане Сандански 111/2, Скопје
 - Одделение за дисперзирани студии во Битола: ул.Херцег Нови бр. 6, Битола
- Web адреса на институцијата: www.bas.edu.mk
- Образовен портал на институцијата: <http://portal.bas.edu.mk>
- Контакт телефони на институцијата:
 - Седиште: 02/2455-754
 - Одделение за дисперзирани студии во Битола: 047/22-52-18
- Контакт e-mail на институцијата: bas@bas.edu.mk
- Датум на основање: 01.10.2007 година

Решение за акредитации:

- Прво решение за акредитација: сл.12 од 29.05.2007 година од Одборот за акредитација на Високото образование во Република Македонија
- Второ решение за акредитација сл.12 од 25.06.2009 година од Одборот за акредитација на Високото образование во Република Македонија
- Решение за акредитација на Елаборат за измена на студиската програма (проширување на листата на изборни предмети) на првиот циклус на студии од областа на Оперативен менаџмент бр. 15-18/6 од 04.05.2012 година од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование;
- Решение за акредитација на Елаборат за измена на студиската програма (проширување на листата изборни предмети) на вториот циклус на студии од областа на Стратегиски менаџмент бр. 15-18/7 од 04.05.2012 година од Одборот за акредитација и евалуација на високото образование;
- Решение од Министерство за образование и наука бр. 15-701/7-13 од 09.01.2013 год., за запишување во Регистарот на субјектите кои вршат научно – истражувачка дејност – се однесува на БАС Институтот за менаџмент од Битола.
- Добивање на Решението за акредитација на студиската програма Маркетинг менаџмент за прв циклус на студии, добиено од страна на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование (бр. 0101-139/01 од 03.05.2016 година).

Законски регулативи: Статут на Академијата;

Подзаконски акти:

- Правилник за студирање на прв циклус на студии
- Правилник за студирање на втор циклус на студии
- Правилник за критериумите и постапката за избор во наставнички и соработнички звања на Бизнес академијата Смилевски – БАС
- Правилник за пренос на студентски кредити и премин од една на друга студиска програма
- Упатство за евалуација на Бизнес академијата Смилевски – БАС
- Правилник за издавање дипломи, додаток на дипломи, стручниот назив и други документи за завршени студии на високо образование на Бизнес академија Смилевски – БАС
- Правилник за систематизација и организација на работата во БАС
- Правилник за студирање на далечина
- Правилник за вршење на менторската работа
- Правилник за теренска студентска практика
- Правилник за начинот на проверување, следење, оценување, полагање и чување на испити на студентите на БАС
- Правилник за пријавување, рекација и санирање на инциденти на БАС
- Правилник за начинот на правење на сигурносна копија, архивирање и чување, како и за повторно враќање на зачуваните лични податоци
- Правилник за техничките и организациските мерки за обезбедување тајност и заштита на обработката на личните податоци
- Правилник за начинот на уништување на документите, како и начинот на уништување, бришење и чистење на медиумот

- Правилник за определување на обврските и одговорностите на администраторот на образовниот портал на Академијата и на овластените лица.

Опис на развојните фази низ кои поминала БАС

- Од основањето во 2007 година до почетокот на 2017 година БАС ги помина следниве развојни фази:
 - **I развојна фаза:** *Стекнување на формални предуслови за основање*
 - Изработка и поднесување проект за акредитација на студиската програма за прв циклус на студии (јануари-мај 2007);
 - Акредитација на студиската програма (29.мај 2007)
 - Обезбедување наставен кадар (јуни 2007-февруари 2008): формирање Матична комисија, распишување конкурс за наставници и соработници, спроведување на хабилитациона постапка¹ за проверка на преференциите и предиспозициите на кандидатите за наставници и соработници, избор на првите наставници и соработници)
 - Обезбедување простор, техника и извори за студирање за предметите за првата студиска година (февруари-мај 2008).
 - Распишување конкурс за запишување студенти (март 2008)
 - Добивање дозвола за работа од МОН (јуни 2008)
 - **II развојна фаза:** *Отпочнување со настава на прв циклус (2008/2009)*
 - Запишани 30 редовни студенти во Битола, 15 редовни студенти во Скопје и по 20 вонредни студенти во Скопје и Битола.
 - **III развојна фаза:** *Подготовки за акредитација на студиската програма за втор циклус (ПДС)-2009*
 - Изработка и поднесување проект за акредитација на студиската програма за втор циклус на студии (јануари-мај 2009);
 - Изработка и поднесување проект за усогласување на студиската програма за прв циклус студии со новите законски решенија (јануари-мај 2009)
 - Акредитација на студиската програма за втор циклус и хармонизираната програма за прв циклус (25 јуни 2009)
 - **IV развојна фаза:** *Отпочнување со настава на втор циклус (2009/10)*
 - Избор на наставници за прв циклус на студии (јуни-септември 2009)
 - Распишување конкурс за запишување студенти за втор циклус на студии (септември 2009)
 - Отпочнувањето со настава на првата генерација студенти на втор циклус на студии (февруари 2010)
 - **V развојна фаза:** *Пристапување кон обезбедување сопствени просторно-технички ресурси (2009/2010):*

¹ Хабилитационата постапка е процес на проверка на предиспозициите и преференциите за наставна работа и развивање на способностите за ефективна наставна работа на избраните наставници.

- Купување градежно земјиште за сопствен објект во БАС во Битола (декември 2009)
- Завршување на постапката за согласност за услови за градба (декември 2010)
- Изработка на сопствен веб-портал (август 2010)
- **VI развојна фаза:** *Доделување на првата генерација на дипломи за прв и втор циклус на студии на БАС (јуни, 2011)*
- **VII развојна фаза:** *Отворање на менторски центар за вонредно студирање на БАС во Струмица (2011/2012)*
- **VIII развојна фаза:** *Вселување во нови простории на трите локации (2011/2012):*
 - Вселување во сопствен простор на БАС во Битола (февруари, 2012)
 - Вселување во нов простор на БАС во Скопје (јуни, 2012)
 - Вселување во нов простор на БАС во Струмица (септември, 2012)
- **IX развојна фаза:** *Отворање на одделението за дисперзирани студии во Струмица (2011/2012):*
 - Почеток на студиската година на редовните и вонредните студенти во Струмица (септември, 2012)
 - Почеток на студиската година на студентите од втор циклус на студии во Струмица (октомври, 2012)
- **X развојна фаза:** *Отворање на БАС Институтот за менаџмент (2011/2012):*
 - Одлука за основање бр. 02-157/01 од 10. 11. 2011 на Приватаната научна установа БАС Институт за менаџмент Битола;
 - Добивање на привремено решение од МОН бр. 15-701/3 од 02.07.2012 год. за запишување во Регистарот на субјектите кои вршат научно истражувачка дејност;
 - Добивање решение бр. 15-701/7-13 од 09.01.2013 год. за запишување во Регистарот на субјектите кои вршат научно – истражувачка дејност;
 - БАС Институтот за менаџмент Битола својата работа за периодот 2012-2015 година ја спроведува според истражувачката програма „Менаџментот и компаниската конкурентност“ усвоена на седницата на Научниот совет од 14.08.2012 година;
 - На 29.01.2013 БАС Институтот за менаџмент го поднесува Елаборатот за акредитација на студиската програма за втор циклус академски студии „Иновативен менаџмент и конкурентност“;
- **XI развојна фаза:** *Развој на апликативната и научно-истражувачката дејност (2013-продолжува)*
 - Организирање на трибини, годишни симпозиуми, научни конференции во Битола, Струмица и Скопје.
 - Подготовка, аплицирање и имплементирање на проекти
- **XII развојна фаза:** *Ефективно академско, менаџерско и административно работење на БАС (од 2014-продолжува)*
- **XIII развојна фаза:** Добивање на Решението за акредитација на студиската програма Маркетинг менаџмент за прв циклус на студии,

добиено од страна на Одборот за акредитација и евалуација на високото образование (бр. 0101-139/01 од 03.05.2016 година).

- Доставено барање за почеток со работа до Министерството за образование и наука (0302-140/01 од 03.05.2016 година).
- Кон крајот на 2016 година донесен е и усвоен нов правилник за трансфер на кредити од други високообразовни установи, како и правилник за вршење на менторска работа и студирањето на далечина.

Органи на управување на БАС:

- Собир на основачи
- Генерален менаџер
- Наставнички совет
- Директор
- Заменик Директор
- Управа на Академијата

Начинот на функционирање на Академијата во однос на администрацијата е централизиран, а во однос на наставата е децентрализиран. Централната администрација е во седиштето на БАС во Скопје, а додека наставата целосно децентрализирано ја изведуваат наставници од двете единици.

4. СТУДИСКИ ПРОГРАМИ

4.1. ОПИС НА СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ

4.1.1. Студиска програма на прв циклус на студии по оперативен менаџмент

Основниот концепт на студиската програма на БАС е модуларноста. Врз основа на тоа студиската програма е составена од две компоненти: студиско јадро и модули за проширување на професионалните компетенции.

Студиското јадро е насочено да обезбеди разбирање и ефикасно работење на позицијата оперативен менаџмент во претприемничка и конкурентска деловна средина и се остварува низ 15 задолжителни предмети и 15 изборни предмети. Од задолжителните предмети 13 предмети се задолжителни стручни предмети, а 2 се задолжителни општообразовни предмети. Од изборните предмети 5 се изборни општообразовни предмети, а 10 се изборни стручни предмети кои се распределени во две листи: изборни општо-стручни и изборни посебно стручни предмети. Сите предмети заедно во обем носат 180 ЕКТС, од кои задолжителните стручни предмети опфаќаат во обем 85 ЕКТС, задолжителните општообразовни предмети опфаќаат 10 ЕКТС, изборните општостручни предмети опфаќаат во обем 18 ЕКТС, изборните посебно-стручни предмети опфаќаат 42 ЕКТС и изборните општообразовни предмети опфаќаат во обем 25 ЕКТС. (Прилог 1 – преглед на студиската програма по семестри за прв циклус на студии)

Со изборните стручни предмети студентите стекнуваат компетенции за проширување на својата работна зона во малите и средни трговски друштва или продлабочени компетенции за определени специфични менаџерски должности во големите компании и други институции.

Со изборните општообразовни предмети студентите ја прошируваат својата општа и деловна култура – особено за ефективно деловно однесување во современите деловни односи како и за нивниот натамошен менаџерски развој.

За разлика од студиското јадро, модуларноста како основен концепт на студиската програма претставува програмско решение за проширување на работната зона на дипломираните студенти кон другите менаџерски позиции од средно ниво комплементарни на оперативниот менаџмент. Студентите имаат можност сами да се определат за изборните предмети. По завршувањето на првата студиска година, студентите самостојно избираат кои изборни стручни предмети ќе ги слушаат и полагаат, кои ќе им овозможат да ја зголемат компетентноста за областа од оперативниот менаџмент или за изборни програмски модули кои ја прошируваат работната зона при или по вработувањето.

Оние студенти кои успешно ги завршиле тригодишните студии според оваа програма се здобиваат со диплома за завршено високо стручно образование – Дипломиран оперативен менаџер. Исто така студентот се здобива и со додаток на диплома каде е наведена групата на изборни предмети кои студентот со успех ги завршил. За оние кандидати кои завршиле дел од оваа студиска програма тие кандидати се стекнуваат со Сертификат за посебни предмети или модули.

Резултатите кои се добиени од анкетните прашалници на наставниците за можностите на студиската програма покажуваат дека 94% од наставници сосема се согласуваат дека студиската програма му овозможува на дипломантот да го стекне потребниот степен на теоретски знаења за работа во својата професија, а додека 89% од наставниците сосема се согласуваат дека студиската програма му овозможува на дипломантот да се стекне со потребниот степен на практични вештини за работа во својата професија. Во однос на исполнување на целите на студиската програма во поглед на едукативната компонента на мисијата, 89% од наставниците сосема се согласуваат, за истражувачката компонента 61% од наставниците сосема се согласуваат, а за апликативната компонента 72% од наставниците сосема се согласуваат.

4.1.2. Студиска програма на втор циклус на студии по стратегиски менаџмент

На студиите од втор циклус на студии се врши подготовка на менаџери за топ менаџментот, односно менаџери за стратегиско водење на компанијата како деловен систем. Основен пристап во подготовката на овој циклус на студии е холизмот и системското размислување.

Студиската програма е составена од 6 задолжителни и 6 изборни предмети. Задолжителните предмети се во обем од 7 европски кредити, а изборните предмети се во обем од 6 европски кредити.

Вториот циклус на студии трае две години. По завршувањето на овој циклус на студии студентите се стекнуваат со диплома МБА Специјалист по стратегиски менаџмент. Покрај дипломата, студентите добиваат и додаток на диплома во која се наведени изборните предмети кои студентите ги завршил со успех.

На вториот циклус на студии студентите самостојно работат на специјалистичкиот проект кој се состои од три фази:

- Менторски водена работа на дизајнот на теренското испитување во обем од 8 кредити;

- Самостојна теренска работа на собирање податоци – во обем од 14 кредити
- Менторски водено пишување на специјалистичкиот труд (финален проект извештај) – во обем од 20 кредити.

Со ваквата структура на овие три компоненти на студиската програма се обезбедуваат вкупно 120 кредити: 42 кредити задолжителни предмети, 36 кредити изборни предмети и 42 кредити за изработка на специјалистичкиот труд.

Студиските и предметните програми јасно го содржат описот на компетенциите кои содржи знаења и вештини за работа, а компетенциите кои се среќаваат во предметните програми произлегуваат од општите компетенции на студиската програма.

Методите на наставата и учењето што се дадени во предметните програми произлегуваат од оперативните цели на предметот. Во предметните програми е наведено како се оценуваат компетенциите. Оперативните цели во предметните програми претставуваат конкретизација на целта на студиската програма и се дефинирани како активности кои се реализираат.

Од обработката на чек листите за анализа на студиската и предметните програми процентот на времето предвидено за самостојна работа од вкупното време по наставен предмет е 38,8 %, за предавање 18,2 %, за вежби 24 %, за пракса надвор од академијата 10 %, за консултации 4 % и за менторство 5 %. Овој сооднос се смета како соодветен за остварување на целите на студиските програми и се забележува благо покачување на времето поминато за самостојна работа и вежби, а благо намалување на компонентата предавање, што се должи на длабоката посветеност за подобрување на квалитетот на интегрираната настава во периодот помеѓу двете последни самоевалуации.

Од анализата за бројот на активни предмети во досегашниот период констатирано е:

- 59 активни предмети на прв циклус на студии од вкупно 63 предмети
 - 28 активни предмети на втор циклус на студии од вкупно 32 предмети
- Од анализата на бројот на предмети со редовни наставници констатирано е:

- 62 предмети се покриваат со редовни наставници
- Од анализата на бројот на предмети со наставници во дополнителен работен однос констатирано е дека:

- 25 предмети се покриваат со наставници во дополнителен работен однос
- Нема број на предмети кои се покриени со асистенти и демонстратори.

5. НАСТАВНИЧКИ И СОРАБОТНИЧКИ КАДАР

Структурата на наставниците и соработниците со полно работно време во периодот на третата Самоевалуација е следна: 2014/2015 - 8 (наставен кадар 6 + 2 администрација); 2015/2016 - 8 (наставен кадар 6 + 2 администрација) и 2016/2017 - 9 (наставен кадар 6 + 3 администрација).

Академијата ангажира и наставници и соработници во дополнителен работен однос па според тоа, вкупниот број на ангажиран наставен и соработнички кадар за овој период во двете студиски програми е 47 наставници и истите изведуваат настава со вкупно 311 студенти од прв и втор циклус и тоа 227 на прв и 84 на втор циклус. Што

значи просекот на ангажирани наставници и активни студенти изнесува по 7 студенти на еден наставник.

Секој наставник со полно работно време изведува по 14 наставни часови неделно, а наставниците во дополнителен однос не повеќе од 10 часови неделно. Со што покриеноста на наставата е компетирана по сите наставни области.

Сите наставници/соработници се избрани од БАС согласно со Законот за високо образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставнички и соработнички звања на Бизнес академијата Смилевски – БАС. За обезбедување на наставници на втор циклус на студии се ангажираат професори на висока стручна школа кои имаат завршено трет циклус на студии (докторски студии).

Во 2014 година беа организирани три работилници на тема „Ефективно академско, менаџерско и административно работење на БАС“. Првата работилница беше наменета за сите постојано вработени и на неа учествуваа вкупно 13 учесници (менаџерите, наставниците, координаторите за теренска студентска практика – ТСП, деловниот секретар и 1 референт за студентски прашања). Целта на оваа работилница беше да се идентификуваат сите потенцијални точки на подобрување на севкупното работење на Академијата. Втората работилница беше наменета за академскиот кадар на БАС. На оваа работилница учествуваа вкупно 20 наставници. Целта на оваа работилница беше да се идентификуваат сите точки на подобрување на ефективното академско работење на Академијата. Третата работилница беше поделена во три дела, беа идентификувани потенцијалните точки на подобрување на промотивните активности на БАС и анализа на Медиа планот. Третиот дел беше наменет за усогласување на одредени нормативни прашања. Како резултат од овие тридневни работилници произлезе Извештајот за ефективно академско, менаџерско и административно работење на БАС во 2014 година.

Во септември 2014 година се одржа првиот дел од третата работилница „Дидактика за ефективна академска настава – ДЕАН 3/1“ со цел да се усогласи работата на наставниците со законските и други измени во високото образование и во БАС. На оваа обука учествуваа 21 наставник (5 постојано вработени и 16 наставници со дополнителен работен однос).

На 25 октомври 2014 година се одржа обука наменета за професионалниот развој на наставниците на Академијата. Целта на оваа обука беше да се споделат искуства за професионалниот развој на наставничкиот кадар и подготовка на индивидуалниот план за развој на наставничкиот кадар на БАС и БАС ИМ.

Како и секоја година Академијата дава придонес во професионалниот развој на наставниците, со цел подобрување на квалитетот на наставата, преку организирање на обуки за наставниците. На 14 февруари во Скопје и 21 февруари во Битола година беше организирана обучувачка работилница во рамките на ДЕАН (Дидактика за ефективна академска настава). На оваа работилница учествуваа 26 наставници и соработници. Целта на обуката беше да се поврзе концептот на наставата на БАС со групната динамика и да се поврзе наставата со теренската студентска практика.

Во текот на 2016 година континуирано се следеше квалитетот на наставата по семестри. Реализирани се редовни и вонредни увиди во наставата кај одредени наставници (редовните увиди се направени по случаен избор, а вонредните увиди се направени на барање на студентите). Врз основа на увидите констатирана е ситуацијата и онаму каде што имаше потреба се преземени соодветни мерки со цел да

се обезбеди соодветниот квалитет на настава и изведба на наставникот. И во летниот и во зимскиот семестар во календарската 2016 година се извршени евалуации на наставниците и секој наставник има добиено соодветен фидбек за подобрување.

На 04 ноември 2016 година се одржа визитинг настава за студентите на БАС во одделението за дисперзирани студии на БАС во Битола од страна на еминентни професори од Универзитетот од Белград, а на 15 декември 2016 година, тројца наши наставници одржаа визитинг настава за студентите од втора година на студиската програма по Економија и туризам на Високата туристичка школа од Белград, Србија.

Резултатите од обработката на одредени сегменти од ова подрачје кои се однесуваат на наставничкиот и соработничкиот кадар ги даде следниве резултати:

85% од студентите сметаат дека сите наставниците се соодветно и солидно подготвени за материјалот што го предаваат, а 15% од нив одговориле дека поголемиот број на наставници се соодветно подготвени. Слично е мислењето на 85% од студентите кои сметаат дека сите соработниците/асистенти се соодветно и солидно подготвени за материјалот го предаваат, а 15% од нив одговориле дека поголемиот дел од соработниците/асистентите се соодветно подготвени.

Во однос на давање приоритет на најбитните елементи во процесот на презентирање студентите се изјасниле со 90% дека тоа го прават сите наставници, а 1-10% сметаат дека тоа го прават поголем дел од наставниците.

Целокупната работа на наставниците 81% од студентите ја оцениле како сосема сум задоволен, 19% дека се задоволни. За соработниците/асистентите сосема се задоволни 71%, а 29% се задоволни.

Во однос на тоа колку наставниците ги земаат во предвид сугестиите на студентите и соодветно реагираат, 81% го добиваат од сите наставници, а 19% одговориле дека тоа го добиваат од поголемиот дел од наставниците.

Кога студентите наидуваат на потешкотии во врска со материјалот кој треба да се совлада и им е потребно да добијат помош или совет од наставниците, 96% одговориле дека тоа го добиваат од сите наставници, а 4% дека го добиваат од поголем дел од наставниците.

Во однос на достапноста на наставниците во текот на целиот семестар студентите одговориле дека 98% се задоволни од сите наставници, а само 3% одговориле дека се задоволни од поголемиот дел на наставниците. Соодветно на ова одговорот на студентите за достапноста на соработниците е изјаснет со 83% од сите соработници, а 17% од поголемиот дел соработници.

Во однос на заинтересираноста за предметите која ја будат наставниците нагласувајќи ја и практичната примена на предметот во иднина 83% од студентите одговориле дека тоа го добиваат од сите наставници, а 17% од поголемиот дел.

Во текот на студиите од страна на сите наставници/соработници студентите добиваат упатства да се вклучат во следните активности: истражувачки тимови(25%), натпревари(16%), компании каде може да се здобијат со искуство(28%), стипендии(11%), студиски престои и компании кои имаат потреба од вработување(15%).

Кога станува збор за квалитетот во поттикнувањето на дискусија од страна на наставниците (енергизирање) и примена на новопредаваниот материјал преку стимулирање на прашања од страна на студентите, студентите одговориле дека 77% тоа го прават сите наставници, а 23% поголемиот дел од нив. Во однос на

однесувањето на наставниците кон студентите, 90% се изјасниле дека сите наставниците се однесуваат кон нив со почит, а 5% дека поголемиот број од нив се однесуваат со почит. Исто така во однос на тоа дали наставниците побарале услуга за добивање на оценка за возврат или за продавање на учебници 98% од студентите се изјасниле дека ниту еден наставник нема побарано такво условување.

Податоците кои се добиени од анкетните прашалници на наставниците се поклопуваат со мислењата на студентите и во однос на нивната стручност, достапност и етичност.

Во добивањето поцелосна слика за ангажираноста на наставниците и изведбата на наставата се користени и резултатите од редовното семестрално оценување на наставниците од страна на студентите и согледувањата на увидот во наставата што редовно го вршеа академските администратори. Општа констатација од увидот и оценката од страна на студентите е дека најголемиот број посетени наставници го практикуваат БАС стилот на висока интерактивност со студентите и интегрираниот концепт на наставата. Тоа се потврдува и од аналитичките оценки и текстуалните мислења на студентите за посетените наставници.

Дел од нив ги потенцираат позитивните искуства: имаме студии на случај скоро секогаш; многу примери преку кои полесно се учи; доволно време за пауза; многу е подобро што учиме преку пракса, преку студија на случаи го разработуваме материјалот, затоа што полесно е за да се разбере и научи; проектниот извештај што го презентираме е многу добра работа бидејќи ги вежбаме нашите презентациски вештини; интерактивна настава помеѓу студентот и професорот; Бастион како средство за виртуелно учење за стекнување на непроценливо знаење и стекнување со компетенции; споделување лични искуства; проблемите кои се јавуваат во секојдневното работење на секој студент од групата ги разработуваме и добиваме мислење од останатите студенти за настанатиот проблем; работа во групи, решавање на конкретни проблеми од праксата, студии на случај и др; интерактивно учење (дискусии, размена на искуства); интересни примери.

Но, се забележани и следните отстапувања кај неколку наставници: студентите препорачуваат подобро да ја менаџира наставната средба, да овозможи сослушување; кај некои наставници ППТ презентации се забележуваат мали технички отстапувања од договорените стандарди; за некои теми кај неколку наставници нема доволно примери од нашата практика; во некои теми се презентираат голем број нови поими кои тешко се усвојуваат во расположливото наставно време.

6. НАСТАВНО - ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

6.1. ИНТЕГРИРАНА НАСТАВА

Вкупната настава во БАС се реализира како интегрирана настава која е фокусирана на студентите и на развивањето на нивниот стил на учење. Целта на студентите е да се стекнат со компетенции за брза и сеопфатна дијагноза на својата тековна практика, да ги совладаат современите тенденции во менаџментот и врз основа на вреднување на реалното окружување да донесат ефективни тековни одлуки. Во остварувањето на оваа определба, во изведувачето на наставата по сите предмети се практикуваат искуството и искусственото учење како модели на наставна работа. Искуството студентите го собираат преку теренската студентска практика (ТСП). При

реализирањето на ТСП студентите водат рефлексивни дневници чија содржина е основа за дискусионите и дебатните вежби во наставата по секој предмет. ТСП во БАС се спроведува во четири различни форми и тоа:

ТСП1: Оваа форма опфаќа три групни посети на студенти на БАС кои се придружувани од Координаторот на ТСП во текот на првиот семестар од студиите. Со овие посети студентите непосредно се запознаваат со партнерската организација, нејзината хоризонтална и вертикална структура, нејзините намера, визија, мисија и клучни интересенти. Составен дел на оваа форма е обиколка на партнерската организација со презентација од страна на БАС Менторот. Претходните подготовки студентите ги реализираат во Бизнес лабораторијата во просториите на БАС.

ТСП2: Оваа форма опфаќа 10 групни посети на студенти на БАС и предавања од експерти за секој модул. Учесници во оваа форма се студентите од II семестар на студиите по Оперативен менаџмент;

ТСП3: Оваа форма опфаќа една целодневна студентска практика неделно за секој редовен студент во текот на семестарот, според стандардната програма за ТСП3, под директно менторство на БАС Менторот. Учесници во оваа форма се студентите од III-VI семестар на студиите по Оперативен менаџмент;

ФСП: Оваа форма претставува континуирана целодневна Феријална студентска практика (ФСП) во времетраење од 15 работни денови во текот на летниот период за студентот практикант, под менторство на БАС Менторот во партнерската организација, според стандардната програма за ФСП.

Од интервјуто со менаџментот се потврдува дека БАС континуирано го зголемува бројот на партнерски организации, од една страна за да ја зголемува и јакне соработката, од друга страна да ги користи бенефициите од истата. Соработката со организациите ја користиме за теренска студентска практика, за истражување, за добивање на нови практики и сознанија за студии на случај во наставата, со високообразовните установи за учество на проекти, размена на студенти и кадар, достапност на библиотека и сл.

Од анализата на резултатите од анкетните прашалници на менторите и партнерските организации во врска со реализацијата на ТСП и ФСП на БАС се констатираше дека ТСП студентите ја реализираат во следниве области на дејности: производство на графички производи, производство на овошје и зеленчук, производство на машински делови, производство на електрична енергија, производство на пластични производи, производство и дистрибуција на вода, производство на пренхранбени производи, телевизиски услуги, здравствени услуги, маркетинг услуги, ПР услуги, кредитно посредување, продажба на козметика, трговија на мало со автомобили и возила од лесна категорија, образовна дејност, производство и дистрибуција на кондиторски производи, финансии и наплата на побарувања.

Партнерските организации вклучуваат мали, средни и големи претпријатија во дијапазон од 10 до 2100 вработени. Анализата од истражувањето покажа дека менторите на БАС ги имаат следниве функции во партнерските организации: генерален директор, финансов директор, комерцијален директор, маркетинг директор, оперативен менаџер, менаџер на производство, директор на продажба, раководител на тим за компјутерска поддршка, заменик генерален директор, управители, основачи, извршен продуцент, менаџер за ЧР, шеф на материјално

книговодство, комерцијалист, деловен секретар, директор на пост-продажба, претставник на раководството за квалитет и регионален менаџер за продажба.

85,3% од менторите целосно ги познаваат целите на студиската програма и целите на ТСП, а на 89,1% од менторите во целост им се познати кои компетенции и вештини ги развива студиската програма кај студентите. Според степенот на вклучување на студентите од страна на менторите, 18,1% од студентите се вклучени во набљудување на процесите, 51,4% работат со нивна помош, а 30,5% им доверуваат самостојни задачи. Во периодот помеѓу двете самоевалуации менторите повеќе настојуваат да им помагаат на студентите, а го намалиле за 5% вклучувањето на студентите преку доверување на самостојни задачи.

Како и наставниците и сите ангажирани ментори редовно се оценуваат од страна на студентите. И овој период нивната оценка е многу висока бидејќи 77% од студентите сосема се задоволни и 23% се задоволни од менторите и нивната целокупна ангажираност и посветеност.

За поврзување на наставата со реалната практика посебен придонес даваат и гостувањата на над 50 истакнати стручњаци од практиката (клиничари) кои учествуваат со 10% од наставата. Студентите ја потврдуваат корисноста од овој облик на настава бидејќи 73% од студентите се сосема задоволни и 21% се задоволни од клиничарите.

Едни од ефективните форми на ангажирање на студентите се илустративните и проблемските студии на случај преку кои студентите разрешуваат реални проблеми од македонската и светската практика. Преку разрешувањето на овие проблеми се намалуваат грешките, односно штетните последици и на тој начин студентите развиваат менаџерски компетенции. Врз развивањето на менаџерските компетенции влијаат и други стратегии на учење: играње на улоги, компјутерски симулации, стратемиски сценарија, виртуелни компании и сл. Од анализата на прашалниците на студентите се добиени следниве резултати: студентите се изјасниле дека во наставата многу често се применуваат следниве наставни методи: студии на случај, дискусија, играње улоги, групна работа, учење преку зададени проблеми или проекти, работа во парови и изработка на модели и производи. Исто така 94% од студентите сметаат дека соодносот меѓу теоретскиот дел и вежбите е соодветен. Во однос на класичното предавање според 23% од нив сметаат дека ретко се практикува, а 31% од нив сметаат дека никогаш не се практикува, но 33% од студентите наведуваат дека класичната настава кај некои наставници често се практикува. Од ова може да се воочи дека во БАС секогаш се интегрираат сите елементи на наставната средба, но само кај мал број на наставници и соработници е потребна замена на класичното предавање со вклучување на сите елементи на наставната средба. Наставата во БАС се реализира во мали групи се со цел да се овозможи интензивно практикување на тимското работење на студентите во различни ситуации. Примарната цел на овој начин на работа е студентите во текот на студиите да се стекнат со компетентност и вредносен став за практикување на тимското учење во секојдневната менаџерска практика. Ваквиот модел на учење во текот на студирањето претпоставуваат висока интеракција на студентите во текот на студирањето, како во текот на наставата, така и во воннаставните облици на соработка на студентите меѓу себе, наставниците и менторите од практиката. Тоа претпоставува интегрирање на предавањата и вежбите во креативна работилница како основен облик на студирањето на БАС.

Од другата страна на интегрираната настава се наоѓаат наставниците чија задача е да ја следат и во најсоодветна форма да им ја презентираат на студентите современата теориска мисла во соодветниот предмет, како и да ги упатат студентите на самостојна потрага и користење на извори кои се презентираат во современи научни наоди, како што се списанија, научни собири, интернет извори и сл. Исто така наставниците ја оценуваат актуелната практика, ги формулираат можните решенија и ги вреднуваат последиците од проектираните или преземените менаџерски акции за реални менаџерски проблеми. Од анкетата за стручноста на наставниците и нивната достапност до студентите генерално сите студенти се задоволни од нивната стручност и достапност во текот на целиот семестар, во термините за консултации и во термините за менторирање. 81% од студентите се сосема задоволни, а 19% се задоволни од стручноста на професорите, вишите предавачи и предавачите. 71% од студентите се сосема задоволни од стручноста на соработниците, а 29% задоволни. Ова укажува на фактот дека наставниот кадар на БАС задоволува со својата стручност и компетентност и истата континуирано расте помеѓу периодот на двете последни самоевалуации.

6.2. ВОННАСТАВНИ АКТИВНОСТИ

- Сите три години БАС објавува конкурс за доделување на стипендии за редовните студенти на прв циклус на студии. Академијата секоја година обезбедува стипендии во вкупна вредност од 40.000,00 Евра. Стипендиите кои беа доделени беа во висина од 20% па се до 100% покриена школарина, во зависност од конечното рангирање на кандидатите. На конкурсот можеше да се пријават кандидати кои ги исполниле следниве услови: да се државјани на Р. Македонија, да се на возраст од 17 до 22 години, да имаат завршено средно образование или да имаат пријавено училишна или државна матура и да пополнат електронска пријава. Секоја година начинот на доделување на стипендии е различен но, последната беше реализирана на следниот начин: кандидатите имаа за задача да подготват 7 минутна себе презентација во слободен формат и начин на презентирање, каде ќе ги истакнат своите јаки и слаби страни, академските и кариерните планови, вештините кои сакаат да ги стекнат во текот на студирањето, како и личниот придонес кон јакнење на академската заедница. Кандидатите се претставуваа пред трочлено жири составено од наставници на Академијата кои имаа посебни критериуми за оценување на кандидатите. На последниот конкурс се пријавија вкупно 54 кандидати од кои 19 кандидати во одделението за дисперзирани студии во Битола и 35 кандидати во седиштето на БАС во Скопје. Од сите пријавени кандидати, 17 се здобиле со стипендија и се запишани како редовни студенти на БАС во Скопје и во Битола.
- БАС учествуваше на Образовното рандеву 2014, 2015 и 2016 година, во организација на МАССУМ, каде учествуваше во промотивни и работни активности. Беше промовиран БАС пред средношколците од поголемиот број на средни училишта во Р.Македонија и пред другите високообразовни установи, а работните активности се однесуваа на ангажирање на дел од наставниците на БАС како членови на комисија при избор на најдобро интервју за работа и најдобар маркетинг план.

- Покрај МАССУМ и Партнерството за вработливост на средношколците, БАС даде свој придонес за средношколците и преку МОКУ проектот, каде беа бесплатно тестирани ученици од средните училишта во Р. Македонија за нивната професионална ориентација. Својот придонес го прошири и преку доделување на ваучери и книги на учениците кои имаа најдобри завршни проекти по бизнис во средните училишта.
- Од месец март до почетокот на месец мај 2014, 2015 и 2016 година тимовите од БАС составени од наставниците и студентите посетија над 50 средни училишта низ РМ годишно и успешно ја реализираа својата уписна политика.
- Градењето на општествената одговорност беше клучна цел во реализирањето на хуманитарните активности кои се одржаа оваа година. Беа реализирани по две крводарителски акции ВО Битола и Скопје.
- БАС им помогна и на штитениците од Домот за деца без родители „11 Октомври“ во Скопје, преку подигнување на личните капацитети на децата од домот за нивната вработливост и капацитетите за учење.
- Во текот на летото 2014, студентот Александар Лазовски, редовен студент од втора година во Скопје, го претстави БАС пред глобалниот PR Trends Summit кој се одржа во Доха, Катар.
- Во март 2014 година беше прогласен и победникот од проектот „Сосема моја Македонија“ - Антониј Караџоски.
- Во текот на целата 2014 година, БАС се јавува како генерален спонзор на неколку настани од проектот „Бизнис кафе“, наменет за бизнис вмрежувања. Оваа соработка продолжува и во наредната година.
- Во април 2014 година беше одржана едnodневна обука за користење на преференците на личноста во новинарската работа „Образовен media brunch“. На оваа обука учествуваа новинари, а водечки обучувач беше пред. м-р Горазд Смилевски.
- Во септември 2014 година се одржа работилница во склоп на Мотивацискиот викенд, која се однесуваше на Користењето на типологијата на личност во деловното планирање.
- Во ноември 2014 година, БАС учествуваше на првиот интерактивен форум за модерен општествен развој Biz Triple Talks на тема Интер-приемништво и иновации.
- Кон крајот на месец февруари и почетокот на месец март 2014 година се одржа Обука за односи со јавност која беше наменета за студентите на БАС, а се со цел нивно вклучување во ПР активностите на БАС.. Во склоп на оваа обука се одржа и фотосесија за потребите на Академијата.
- Како резултат на соработката со Црвениот крст на РМ беше одржана обука на тема „Личен менаџмент – Навики на успешност“, наменета за припадниците на Клубот на млади при Црвениот крст на РМ, општина Кисела вода. На оваа обука учествуваа 15 учесници и имаше за цел да ја развие свесноста за примените и влијанијата, согледување на навиките на ефективните луѓе, совладување на навиките и нивна примена во животот и работата.
- Во јуни 2014 година еден редовен студент од Академијата активно учествуваше на Летниот кампус во Криволак, Пепелиште во организација на Министерството за одбрана.

- Во периодот 14-19 октомври 2014 година, студентот Благој Никодиновски освои III место на натпреварот МАКИНОВА за најуспешни пронаоѓачи, идеи и иновации. Во однос на неговото учество Академијата доби Благодарница за учество на натпреварот.
- Во јули 2014 година БАС во соработка со Диди за Нед До организираа настан „Спортски менаџмент и бизнис покрај вода!“ на Преспанското езеро во Претор.
- На 16 август 2014 БАС имаше своја промоција на настанот „Врело Велешко“ на езерото Младост во Велес.
- Во 2014 година наставници на БАС беа дел од жири комисиите за интервју за работа (на македонски и англиски јазик) и на маркетинг план на средношколскиот натпревар МАССУМ.
- Во 2014 година Агенцијата за вработување на РМ ги презентираше пред студентите своите нови програми за вработување.
- Во месец мај 2015 година БАС организираше Конкурс за стипендии на кој се пријавија повеќе од 40 кандидати од кои четворица добија целосна, а уште осуммина делумни стипендии. Стипендиите беа доделени врз основа на повеќе критериуми кои беа поставени од страна на претходно избрана комисија која воедни ги водеше сите интервјуа со кандидатите.
- На 03.07.2015 се доделија 4 спортски стипендии за студенти на додипломски и постипломски студии во организација на БАС и Спорт Талент.
- Во текот на месец мај 2015 година БАС органираше „отворен ден“ на кој учениците од средните училишта имаа можност индивидуално и групно да дојдат во просториите во БАС и да добијат одговор на нивните прашања поврзани во стручните студии.
- Од јуни до крајот на декември 2015 година БАС ја промовираше кампањата „Најбрзо до 300“ – забрзани студии за кариерно напредување преку социјалната мрежа Facebook.
- Во април 2015 година наставниците на БАС беа дел од жири комисијата за маркетинг план и интервју за работа на македонски и англиски јазик на средношколскиот натпревар МАССУМ кој се одржа во гимназијата Кочо Рацин во Велес. За време на натпреварот беше одржан отворен ден на гимназијата каде академијата учествуваше со свој штанд.
- Од месец јуни до крајот на 2015 година двајца студенти на БАС – Александар Лазовски и Николчо Ѓошев беа дел од победничниот тим кој учествуваше на првиот климатскиот камп во Македонија „Од тебе зависи“ поддржан од УНДП, УСАИД, ФИНКИ и Министерството за животна средина и просторно планирање. Целта на натпреварот беше да се претстави иновативно решение кое ќе помогне да живееме во почиста и поздрава околина. Тимот доби награда за револуционерни паметни влошки кои генерираат електрична енергија за смарт уреди.
- На 29 октомври 2015 во БАС Битола се изврши презентација на Lions од гувернерот на Македонија на која учествуваа сите редовни студенти со цел проширување на членството на организацијата и зајакнување на нејзините капацитети.

- Бизнес академија Смилевски во Битола од 23 до 25 јануари 2015 беше домаќин на Global Game Jam организиран од Executive Committee каде имаше учесници од цела држава како иноватоти за изработка на видео игри.
- Во јуни 2015 година БАС во соработка со Диди за Нед До се организираше настанот традиционално вежбање на плажа кој се одржа по 4-ти пат на плажата Претор на Преспанското езеро.
- Во октомври се одржа Светското првенство во WFC каде БАС се јави како спонзор на македонските претставници, а по успешниот настап на истото, на 20 октомври 2015 година тим од основачите и наставниците учествуваа во свечениот пречек на светските шампиони во боречки вештини на нашата студентка Дијана Неделковска.
- Во текот на целата 2015 година, БАС беше во улога на еден од генералните спонзори на проектот „Бизнис кафе“ кој се одржна на повеќе локации во Скопје. Соработката продолжува и во наредната 2016 година.
- Во рамките на кариерниот центар во 2016 година беа опфатени следниве активности. Кариерниот центар во БАС во Битола во мај 2016 година одржа трибина на тема „Кариерниот центар за нас“ на која присуство земаа професорите од кариерните центри во средните училишта во Битола со свои претставници, студенти и ученици, како и претставници од Агенцијата за вработување. На трибината беше нагласено значењето на Кариерниот центар за стекнување на вештини кај студентите во насока на полесно вработување. Агенцијата за вработување ги запозна присутните со каква работна сила се бара денес на пазарот на труд. На трибината учество земаа сите присутни. Трибината се реализираше во просториите на БАС во Битола.
- Во рамките на Кариерниот центар, во периодот од 27 до 29 октомври 2016 година, во хотел Епинал во Битола, Кариерниот центар на БАС од Битола, земаа учество на конференцијата „Улогата на локалните власти за поддршка на младинското претприемаштво како алатка за економски развој и вработување“, а на покана на CEFE Македонија. Конференцијата беше дел од проектот „Дијалог помеѓу младите луѓе и креатори на политики“ финансиран од Националната агенција за европски образовни програми и мобилност на Македонија. Дел од оваа конференција беа и: ABPM, SEEU TechPark, LEAD Скопје, Агенција за поддршка на земјоделието на РМ, Отворете ги прозорците, Факултет за информатички и комуникациски технологии, Економски факултет – Прилеп, Технички факултет – Битола и Volvoх Битола.
- На 04 и 05 ноември 2016 година членовите на кариерниот центар во Битола земаа активно учество во организацискиот дел и логистичката поддршка на четвртата меѓународна научна конференција во организација на БАС Институтот за менаџмент, Бизнес академија Смилевски БАС, Центарот за развој на Пелагонискиот плански регион и Здружението на економисти и менаџери на Балканот, Белград.
- Дел од студентите во БАС Битола имаа можност да ја посетат Стопанската комора во Битола која пак им овозможи посета на компании кои имаат склучено соработка со комората.
- Во текот на месец април секој четврток во просториите на БАС Скопје се одржа Отворен ден. На овој настан учество земаа неколку средни училишта во Скопје, а

студентите од БАС земаа учество во пренесување на своите искуства, знаења, вештини и компетенции со кои се стекнале во текот на студиите. На овие настани студентите имаа можност индивидуално да разговараат со средношколците, да ги споделат своите искуства и на дело да ги имплементираат дел од стекнатите вештини.

- Центарот за кариера во Скопје во соработка со координаторот за теренска и студентска пракса присуствуваше на работилница по повод Европскиот ден на претприемачите кој се одржа на 18 ноември 2016 во х. Александар Палас. Учество на оваа работилница земаа: претставник од штедилница Можности, претставник од Сеавус инкубатор, претставник од ЗБК Креација и АППРМ.
- На 15 ноември 2016 Центарот за кариера во соработка со координаторот за теренска и студентска пракса организира посета на компанија Алма М – една од поголемите компании во земјава која се занимава со увоз и дистрибуција на широка палета на производи меѓу кои светски познатите брендови Wrigley и Nestle. Преку оваа посета студентите имаат можност детално да се запознаат со организациската структура на компанијата, а од страна на сопственикот на компанијата ќе се одржи мотивациски говор за патот до успехот.
- Во текот на целата година студентите, во рамките на Кариерниот центар, редовно се информирани за конкурси за работа и пракса, како и за настани од областа на иновациите, бизнис форуми, учество за HR есеј и сл.
- Во рамките на работата на БАС Алумни за 2016 година забележани се следниве активности: активно учество во промотивните активности на БАС; активно учество во настаните на БАС; учество во истражувањето на Македонскиот центар за меѓународна соработка за следење на овозможувачката околина во Македонија 2016; учество во анкетата за дипломирани студенти на БАС за потребите на Самоевалуацијата на БАС; ажурирање на списокот на членови на Алумни организацијата; активно учество во лобирање и пронаоѓање на нови партнерски организации. И оваа година, сеуште не е активирана веб страната наменета за членовите на Алумни организацијата.
- Академијата во соработка ТВ Сонце и спортската емисија „Полн погодок“ организираше натпревар за доделување на една полна стипендија за програмскиот модул спортски менаџер. Натпреварот беше составен од две полуфинални ТВ емисии и една финална. Емисиите беа снимени во просториите на БАС во Скопје, а истите беа емитувани на ТВ Сонце. Целта на натпреварот беше учесниците да напишат есеј на тема: „Зошто спорт и спортски менаџмент?“. На овој натпревар се пријавија вкупно 9 учесници. Во финалето учество земаа 3 учесници, а победник на натпреварот беше Предраг Јанчески, кој за жал не ја активираше стипендијата.
- Академијата беше спонзор на „Бизнис кафе – Македонија“. На овие настани редовно се правеше промоција на БАС и беа доделувани награди во вид на вредносни ваучери за школарина на среќни добитници.
- Во предуписниот период на БАС се организираа два предуписни информативни настани во Скопје, таканаречени Предуписно кафе во БАС. Овие настани беа замислени како еден вид на неформална средба во попладневните часови со интересенти кои со кафе можеа да дојдат до корисни информации за БАС и за уписите. На овие настани не беа забележани голем број на интересенти.

- Во однос на промотивниот дел, редовно се водеше on-line кампања за уписите и стипендиите на Facebook. За прв пат оваа година беше реализирана кампања за привлекување на потенцијални кандидати преку on-line интеракција по e-mail. Кампањата се реализираше преку т.н. „маркетинг инка“ алатка каде што заинтересираните лица преку платен оглас на Facebook доаѓаат до целната страна и од таму можеа бесплатно да го добијат Водичот поврзан со студиите. Кампањата беше наменета за три целни групи: средношколци, нивните родители и останатите заинтересирани лица за личен развој и кариерно напредување.
- Во периодот помеѓу март и јуни 2016 година секој четврток беше организиран отворен ден на БАС. Целта на овој настан беше промотивна, односно повикување на заинтересирани средношколци за упис на БАС. Овој настан беше посетен од ученици од повеќе средни училишта за кои беше организирана посебна програма во која учествуваа сите професори од Академијата со цел да се доближи амбиентот и атмосферата на работа во Академијата. Организирана посета имаше од средните училишта: Васил Антевски – Дрен, Скопје, Гимназија Кочо Рацин од Велес и СМУ д-р Панче Караџозов од Скопје. За време на посетата покрај наставниците учество земаа и студенти кои неформално ги пренесоа на интересентите нивните позитивни искуства и задоволство од начинот на работа во Академијата.
- Во текот на месец август 2016 година, дел од тимот на БАС Битола, одржаа промоција на студиските програми на БАС во популарното туристичко место Connect Beach во Сливница. Во текот на промоцијата беше понуден промотивен материјал на посетителите, а беа остварени и многубројни разговори со заинтересираните потенцијални студенти на БАС.
- Традиционално, секоја година, претставници на Академијата се членови на комисија на Средношколското образовно рандеву во организација на МАССУМ, кое оваа година се одржа на 22 и 23 април во СЕТУГС „Михајло Пупин“ во Скопје. Целта на овој настан е да се подобрат личните вредности на учениците и нивната подготвеност во светот на конкуренцијата преку лидерство, практична работа и учење. Овој настан е поддржан и од страна на USAID, а истиот е посетен од сите средни училишта во земјава. Во склоп на овој настан се организираат и голем број на работилници и натпревари. Академијата учествува како дел од жири комисиите на натпреварите по: маркетинг план, интервју за работа на македонски јазик и интервју за работа на англиски јазик. Како награда за најдобрите, Академијата подели ваучери за школување во БАС.

6.3. ПОГОДНОСТА НА МЕТОДИТЕ ЗА ПРОВЕРКА НА ЗНАЕЊАТА И ВЕШТИНИТЕ

Оценувањето се воспоставува како систем на оценување базиран на постигнувањата на студентите во однос на обврските предвидени со предметната програма. Постои разлика во начинот на оценување на постигнувањата на студентите за време на семестарот кај стручните и општообразовните предмети.

Врз формирањето на крајните оценки на студентите кај стручните предмети влијаат следниве елементи кои треба да ги задоволат студентите:

- 25% од колоквиум (два колоквиума од еден предмет) или вкупно 50% од двата колоквиума или 50% од испит

- 30% од присуство и активност
- 20% од проектен извештај

За студентите кои студираат на далечина според Правилникот за студирање испитот носи 70% и 30% проектниот извештај за стручните предмети или 100% од испит за општообразовните предмети.

Врз формирањето на крајните оценки на студентите кај општообразовните предмети влијаат следниве елементи кои треба да ги задоволат студентите:

- 70% од испит
- 30% од присуство и активност.

За завршниот предмет Практикум по оперативен менаџмент соодносот е : 40% проектниот извештај, 30% одбраната и презентацијата и 30% присуство и активност

На вториот циклус на студии се спроведува и оценување на специјалистичкиот труд каде се оценуваат следниве елементи: комисиска оценка на трудот и презентацијата и одговорот на прашањата при јавната одбрана на истиот.

Според резултатите кои се добиени од истражувањето, 83% од студентите сметаат дека начинот на оценување им е темелно и детално објаснет од страна наставниците, а 88% од нив сметаат дека оценувањето на нивното знаење е објективно по сите елементи: испити, колоквиуми и проектни извештаи.

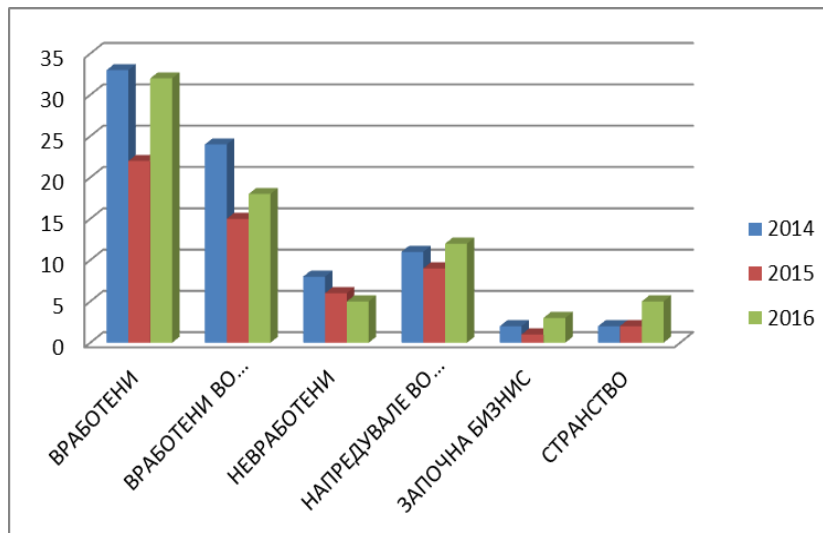
Проодноста на студентите за студиската 2015/16 година изнесува 74,5 % .

6.4. ДИПЛОМИРАНИ СТУДЕНТИ

Овие три години се одржаа и три промоции на третата, четвртата и петтата по ред генерација на дипломанти на БАС на прв и втор циклус на студии. На свечените чинови на доделување на дипломите, беа доделени дипломи на 144 студенти од прв циклус и на 66 студенти од втор циклус на студии. После анализата на податоците од дипломантите со задоволство може да се истакне дека од дипломираните студенти од имаме само 19 невработени студенти. Голем е бројот на дипломанти кои напредувале во својата кариера дури 32 што заедно со бројот на вработени дипломанти 87 и кои имаат сопствен бизнис 57 достигнува до 144 што е 68,5 % од вкупниот број (210) на дипломирани студенти. Во табелата 1 и графикот 1 даден е преглед на состојбата на дипломантите и нивната ангажираност во општеството:

Табела 1: Дипломирани студенти 2014-2016

	ВРАБОТЕНИ	ВРАБОТЕНИ ВО СОПСТВЕНА ФИРМА	НЕВРАБОТЕНИ	НАПРЕДУВАЛЕ ВО КАРИЕРАТА	ЗАПОЧНА БИЗНИС	СТРАНСТВО	ВКУПНО ДДС + ПДС
2014	33	24	8	11	2	2	57+23 = 80
2015	22	15	6	9	1	2	43+12 = 55
2016	32	18	5	12	3	5	44+31 = 75
ВКУПНО	87	57	19	32	6	9	144+66 =210

Графикон бр. 1: Дипломирани студенти 2014-2016

Вработените дипломанти на БАС сосема се согласуваат дека во текот на нивното студирање се стекнаа со потребниот степен на теоретски знаења за работа во нивните фирми. 83% од нив сосема се согласуваат дека се стекнале со потребниот степен на практични вештини за работа во својата фирма. Импазантна е бројката од 46,33 % од вработени дипломанти кои потврдија дека благодарение на усвоените знаења и вештини од студирањето во БАС добиле шанса за унапредување, а 33,66% од нив станале или се сопственици на фирми. Дополнителна обука за работното место за кое се примени или унапредени на 77% од дипломантите не им била потребна, само 23% од дипломантите имале потреба од дополнителна обука. Со тоа се потврдува фактот дека стекнатите знаења и вештини во текот на студирањето во БАС даваат силни импликации во професионалниот и кариерниот развој на студентите. Базата на податоци за Алумни организацијата веќе почна да се оформува и се очекува во текот на оваа година ова организација да почне со своите први активности. Посебен успех БАС постигна на меѓународно ниво со признавањето (нострификацијата) на дипломите на студентите од одделението на БАС во Битола во Шведска, Австралија, Тајван и САД.

6.5. ВЕШТИНИ ЗА КОИ СТУДЕНТОТ СЕ ОСПОСОБУВА ВО ТЕКОТ НА СТУДИИТЕ

Вештините и компетенциите кои студентот ги стекнува во текот на студиите на БАС се дадени во прилог 3.

7. СТУДЕНТИ

Бројот на запишани студенти во трите студиски програми дадени се во табела број 2:

Табела 2: Број на запишани студенти 2014/15, 2015/16, 2016/17

	ДДС	ПДС	ВКУПНО ДДС + ПДС
2014/15	74	28	102
2015/16	74	32	106
2016/17	79	24	103
ВКУПНО	227	84	311

Во однос на мобилноста на студентите утврдено е дека во БАС во периодот на оваа самоевалуација се запишале со трансфер од друга високообразовна институција 34% од вкупниот број на студенти на прв и втор циклус. Исто така констатирано е дека не постои осипување на студентите од БАС во друга високообразовна институција. Ваквата состојба наведува на фактот дека БАС е институција каде постои тенденција на прилив на студенти со трансфер од други ВОИ. Единствено осипување на студентите е забележано поради лични причини (болест, породилно отсуство, финансиски можности, заминување во странство, влегување во брак, отворање на сопствен бизнис и сл..) и тоа се отпишале вкупно 11 студенти: 7 студенти во 2014 и по 2 студенти во 2015 и 2016.

8. ПРОСТОРНИ МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ И ЛОГИСТИКА

Бизнес Академија Смилевски располага со вкупно 1848 m² од кои 741 m² се наставни простории, а 1107 m² се помошни простории. Врз основа на бројот на студенти кои студираат на БАС, вкупниот (брuto) простор по студент изнесува 6,6 m², односно пресметано по наставен простор изнесува 2,65 m². Врз основа на ова може да се констатира дека се задоволени критериумите пропишани со стандардите за високо образование на Република Македонија. Интергираната настава во БАС се изведува во 9 вежбални, во три компјутерски лаборатории и две конференциски сали. Во прилог е дадена распределбата на просторните услови на БАС по вежбални, лаборатории, конференциски сали, опрема, ИТ опрема.

Прилог 4 (Распределба на простории и опрема).

Од анкетните прашалници на наставниците добиени се следните резултати:

- За големината на просториите на академијата 33% одговориле дека се задоволни, а 67% дека сосема се задоволни.
- За изгледот и мебелот на просториите на академијата 22% одговориле дека се задоволни, а 78% дека сосема се задоволни.
- За библиотеката на академијата 17% одговориле дека ниту се согласуваат ниту не се согласуваат, 56% дека се задоволни и 22% дека сосема се задоволни.
- За достапноста на ИТ опремата (6%) од испитаниците одговориле дека не се задоволни, 11% дека ниту се задоволни ниту не се задоволни, 44% дека се задоволни и 39% дека сосема се задоволни.

Од анкетните прашалници на студентите се анализирани следните податоци:

- *Големината на просториите на академијата* – 17% задоволен сум и 83% сосема сум задоволен.
- *Изгледот, мебелот на просториите на академијата* 2% ниту сум задоволен ниту сум незадоволен, 23% задоволен сум и 75% сосема сум задоволен.
- *Библиотека* - 6% ниту сум задоволен ниту сум незадоволен, 33% задоволен сум и 60% сосема сум задоволен.
- *Достапност на ИТ опрема* - 6% не сум задоволен, 6% ниту сум задоволен ниту сум незадоволен, 31% задоволен сум и 56% сосема сум задоволен.

- *Опременост (лаборатории, надгледни средства, и слично) на просториите* 4% ниту сум задоволен ниту сум незадоволен, 40% задоволен сум и 56% сосема сум задоволен.

Од анализата на резултатите за библиотечниот фонд се воочи дека постои потреба од збогатување на библиотечниот фонд, како и воспоставување на пристап до електронски книги од наши и светски електронски библиотеки. Исто така воочено е дека има потреба од примероци во тврда копија на учебници кои се користат во наставата.

Библиотечниот фонд на Академијата, во 2016 година, е зголемен за 40 нови наслови. Се работи за книги, учебници и прирачници од областите: менаџмент на човечки ресурси, маркетинг, обука и развој на вработените, консалтинг менаџмент, преговарање и сл. Во рамките на издавачката дејност на БАС беа издадени нови учебници: Оперативен менаџмент 1, Надзорнички менаџмент, Стратегиски менаџмент и Проценка на спортска изведба. Истите беа промовирани свечено на четвртата меѓународна научна конференција на која со-организатор е БАС.

Сервисот на студентската служба на БАС го сочинува четворица вработени и тоа по две во седиштето на БАС во Скопје и две во одделението во Битола. Во рамките на студентската служба постои и сервис за копирање кој делумно ги задоволува потребите за копирање за потребите на Академијата.

Во периодот помеѓу месеците март и мај 2016 година, новата интернет страница на Бизнес академијата Смилевски – БАС беше завршена и поставена на адресата www.bas.edu.mk. Неколкумесечната работа резултираше во модерен и функционален вебсајт. Сајтот содржи преку 60 страни со најразлични содржини поврзани со студиите и работата на БАС. Посетеноста на сајтот се движи помеѓу 200-80000 посети месечно во зависност од активните промотивни кампањи на Facebook. Особено зголемување на посетеноста се забележа во периодот на европска првенство во фудбал преку рекламните објавени на неколку спортски портали. Посетеноста се движеше помеѓу 700 и 1200 посети дневно, а посетите беа насочени кон делот од студиите посветени на спортски менаџмент.

Со организацијата на конференцијата на БАСИМ, вебсајтот на БАС стана домаќин и на официјалната веб страна на самата конференција. На десеттина веб страници беа поставени сите информации поврзани со учеството на конференцијата, но воедно, за првпат досега учесниците имаа можност да се пријавуваат и онлајн, што дополнително го олеснуваше процесот на пријава, особено за странски учесници. Побарани беа од претседателката на одборот информации поврзани со делот на функционалноста на пријавата, но немаше повратен одговор.

Во контекстот на настани на БАС, по примерот на конференцијата во месецот декември стартуваше вебстраната на симпозиумот на БАС, кој за првпат ќе овозможи онлајн пријава за учество, но и достапност на сите поврзани информации.

Во редовните објави на новости на вебсајтот, се објавуваат клучните новости од работењето на БАС, заедно со повици за учество на настани и слично. Досега се објавени преку 30 новости во 4 категории. (Акти, соопштенија, настани и конкурси).

Во однос на студентскиот портал, во 2016 година не се забележани особени новости, поврзани со самиот систем. Во делот на корисниците, поради превид од техничка природа, избришани се вкупно 38 стари корисници кои поради неактивност се нашле на оваа листа. За овој проблем, решението е во тек. Отворена е стара дата

база од самиот портал која е имплементирана на локална машина и е овозможен пристап до старите податоци. Засега, серверот е подесен секојдневно да прави бекап на податоци, и да ги чува во период до два месеци. Секаков проблем кој би се појавил од ваква или слична природа би можел да биде отклонет во рок од 24 часа. Засега порталот има 100% достапност односно периодот на недостапност на порталот бил помал од неколку минути што е занемарливо.

Порталот во 2016 година брои:

- Курсеви: 1271
- Регистрирани корисници: 1074
- Просечен број на корисници на дневна основа: 21,14
- Прашања во испити и бази: 48841
- Ресурси (книги, презентации, материјали и сл.): 10407

Студентскиот портал понуди одлична можност за нашите студенти кои живеат во странство или според правилникот за студирање на далечина, подалеку од 50 километри од двата студиски центри, да своите студии ги реализираат преку интернет, односно – на далечина. Досега, на порталот се креирани 31 курс поврзани со ваквиот начин на студирање и тоа, поделени по студиски локации: Битола 20, Скопје 10, Струмица 1.

Во текот на 2016 година, ново ангажираните наставници во Академијата, од страна на ИТ администраторот, добија соодветна обука за користење на образовниот портал, неговите ресурси и можности.

9. НАДВОРЕШНА СОРАБОТКА

9.1. СОРАБОТКА СО ИНСТИТУЦИИ ОД ЗЕМЈАТА

За проширување на можностите за теренската студентска практика, во текот на 2014 година, Академијата склучила 5 нови спогодби за реализирање на теренската студентска практика: ДЕТРА Центар, ЦИРа, Адријус ДОО, Хотел Порта -Скопје, Каза дизајн-Битола и Автосервис Пржо- Битола.

Истата година Бизнес академија Смилевски оствари соработки со двете најголеми телевизии во Македонија - Сител и Канал 5, со националната телевизија 24 Вести, интернет медиумите - fakulteti.mk, kurir.mk, crno-belo.mk, republika.mk, infoplus.mk, novini.mk, netpres.mk, marketing365.mk, factor.mk и многу други. Воедно продолжи соработката со Тера ТВ и Орбис ТВ од Битола, како и со ТВ ВИС од Струмица. Скоро секој месец БАС беше присутна со гостувања во емисии, телевизиски прилози, статии и сведоштва на нашите студенти, остваривме соработка и со националното радио Метрополис, скопското радио Sky и регионалното радио 5фм. За прв пат од своето постоење Бизнес академија Смилевски доби и своја емисија на националната телевизија 24 Вести „Кралеви на успехот“. Изминатата година бележи многу настани, герила активности (диплома на среќата), обуки и др.

Во рамките на теренската студентска практика во 2015 година склучени се три нови договори со нови компании во кои студентите ќе ја реализираат практичната настава: Акаунт Дани Консалтинг – Битола, Стопанска банка АД Битола и Македонија Експорт, Скопје.

Во однос на соработката, во 2016 година Академијата потпиша и договор за соработка со телевизија „Сонце“ со цел доделување на награда во емисијата „Полн погодок“ која се емитува во продукција на ТВ „Сонце“. Во контекст на овој договор, Академијата доделуваше една полна стипендија за студент кој ќе се запише на прв циклус на студии на програмскиот модул Спортски менаџмент.

Во текот на 2016 година беа потпишани 8 нови Спогодби за ТСП со нови партнерски организации и 3 нови менторски договори. Проширениот состав на партнерските организации е следен: СФЦ ДООЕЛ, Скопје, СОЛВЕО ДОО, Скопје; Кроација осигурување живот Македонија, Скопје; Декспорт Драгољуб, ФАКОМ АД Скопје; Аурора Турс, Скопје; Мј Interpack, Битола; Стопанска комора, Битола и Конфекција Кули во Прилеп. За остварување на образовната дејност БАС има воспоставено партнерски односи со голем број на организации (прилог 5а) во кои под менторство на избрани и обучени ментори од тие организации студентите на БАС ја изведуваат теренската студентска практика. За возврат БАС им е на располагање да им пружи најмалку еден месечно едnodневна консултантска помош во унапредување на деловните процеси, како и финансиски бенефиции за користење на услугите на БАС (20% пониска цена на сите услуги и 50% попуст на школарината за менторите кои сакаат да го продолжат своето образование на БАС). Меморандуми за соработка БАС има потпишано и со 17 средни училишта од РМ. (прилог 5б)

9.2. СОРАБОТКА СО ИНСТИТУЦИИ ОД СТРАНСТВО

Според интервјуто со менаџментот Академијата има воспоставено соработка со поголем број високообразовни установи од земјата, регионот и од Европа.

Досегашната соработка беше главно преку активности поврзани со научните собири, како и минимални активности за учество на проекти. Соработката во последниов период се интензивира на повеќе полиња, започнати активности за учество во ЕРАЗМУС+ проекти, ИПА проекти, мобилности и сл. Идните погледи на менаџментот се да се Интензивир соработката, да се искористуваат на можностите, мобилизирање на кадарот и студентите, учествување во проекти и сл.

Во 2015 година Академијата има остварено повеќе соработки со други високообразовни и други институции: Албанско Британската комора за комерција и индустрија од Тирана, Албанија; Здружение на граѓани СМАРТ – АП, Скопје; ЦЕФЕ Македонија, Скопје; Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола; Висока школа Ванја Лука College, Бања Лука, Босна и Херцеговина; Раде Кончар – ТЕП, Скопје; Кодкордија, Скопје; Регионалната стопанска комора на Р. Македонија.

Во 2016 година проширена е соработката со повеќе институции од научен и образовен карактер. Потпишан е меморандум за соработка со Македонското научно друштво од Битола. Потпишани се меморандуми за соработка и разбирање и со Високата туристичка школа од Белград, Србија со која веќе е започната соработка за визитинг настава на наши наставници таму и соработка со Европската висока школа за економија и менаџмент од Пловдив, Бугарија.

БАС има потпишано меморандуми за соработка и со следните институции од странство: Технички факултет Бор, Србија, Школа за бизнис и менаџмент, Ново место, Словенија, Факултет за бизнис и менаџмент, Ново место, Словенија, Висока школа за сметководство и берзанско работење R&B, Белград, Србија, Висока школа за бизнис и менаџмент, Запрешич, Хрватска.

Соработката е поставена во повеќе области и тоа: на размена на искуства, материјали, студенти, наставен кадар, организирање на конференции и научни собири, како и заедничко настапување во проекти од значење за регионот.

Од интервјуто на Управителот се потврдува дека Академијата е отворена за сите предлози за меѓународна соработка. Главен фокус се уште сродни високообразовни установи. Нов фокус се става на добивање ЕУ проекти и поголема соработка со други организации – НВО, граѓански организации и сл.

10. АПЛИКАТИВНА И НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Во овој дел ги издвојуваме посебно публикациите кои според Типологијата на документи за водење библиографии во системот COBISS од Универзитетската библиотека се прикажани во следната табела 3:

Табела 3: Трудови според типологија на документи

Години	Научни трудови со импакт фактор	Научни трудови во меѓународни списанија	Научни трудови на домашни и странски конференции	Стручни трудови	Учебници	Вкупно
2014	7	7	52	16	3	85
2015	8	6	40	13	4	71
2016	7	14	61	6	2	90
Вкупно	22	27	153	35	9	246

Во официјално обраќање до НУБ за да обезбедиме цитираност од други автори добивме информација дека над 3 години не се поврзани со актуелните бази на податоци и заради тоа не се во можност да обезбедат цитираност на нашите трудови. За подигнување на апликативната и научно- истражувачката дејност БАС во овој период ги реализира следните активности:

- Третиот симпозиум се издвои од научната конференција и доби тематски фокус „Менаџментот и современите практики“, а предметниот фокус беше „Менаџментот и вработливоста“. Симпозумот се одржа на 25.04.2014 година во Хотел Порта во Скопје. На овој симпозиум опфатени беа 43 трудови, од кои 38 беа презентирани, а презентациите ги проследија 70 учесници и гости од различни дејности и организации: студенти, наставници, менаџери, претставници од јавниот и приватниот сектор. Целите на овој симпозиум беа да се споделат погледи и пристапи кон развојот на менаџерските системи на воспитно-образовните институции и развојот на претприемачката култура во насока на нивно ефектуирање за унапредување на вработливоста на студентите и интеграција на пазарот на труд, да се споделат искуства и добри практики од реализацијата на содржините и формите на образование за менаџмент, вработливост, претприемаштво и бизнис на сите степени од воспитно-образовниот систем. Да се утврдат потреби и можности за натамошно унапредување на образованието и

третирањето на вработливоста во воспитно-образовните и бизнис организации. Врз основа на заклучоците, во овој симпозиум се третирани сите компоненти кои може да придонесат кон препознавање на поимот вработливост и да се заклучи дека се различни аспектите за негово систематско третирање. Само со еден ваков мултидисциплинарен пристап може активно да се придонесе кон олеснување на вработливоста на долгорочен план. Од самиот симпозиум произлезе публикувано издание на Зборникот на апстракти во печатена форма и електронско публикувано издание на Зборникот на трудови.

- Третата меѓународна научна конференција, на која координатор е БАС заедно со БАС ИМ и Белградската пословна школа, беше насочена кон предметниот фокус „Стратегиски фокусирана организација и одржлива компаниска конкурентност“. Оваа конференција се одржа во одделението за дисперзирани студии на БАС во Битола од 24 до 25 октомври 2014 година. За оваа конференција пристигнаа вкупно 103 труда и тоа 3 труда во пленарниот дел и 99 труда во работниот дел. Учесниците беа од различни земји: Македонија, Турција, Србија, Косово, Хрватска, Словенија, Босна и Херцеговина, Шведска, Бугарија и Албанија. Целите на оваа конференција беа да се споделат погледи и пристапи кон компаниската конкурентност и од неа изведените гранска, национална, регионална и меѓународна конкурентност, да се идентификуваат релациите помеѓу релевантните аспекти во дисциплините поврзани со развивање и функционирањето на стратегиски фокусираната организација: стратегиски менаџмент, оперативен менаџмент и менаџмент на промените, да се презентираат истражувачки резултати од првата фаза на макро-проектот „Развивање на стратегиски фокусирана организација за конкурентност“. Од самата конференција произлезе публикувано издание на Зборникот на апстракти во печатена форма и електронско публикувано издание на Зборникот на трудови кое е во изработка. Во склоп на третата меѓународна научна конференција беа промовирани две нови публикувани изданија на БАС (учебници): „Основи на стратегиски менаџмент“, и „Организациско комуницирање“. Со ова се збогати личниот библиотечен фонд на Академијата со два нови учебника кои се дел од предметните содржини од студиската програма на прв циклус на студии.
- На 24.04.2015 година во хотел Порта се одржа четвртиот симпозиум „Менаџментот и современите практики“ со тематски фокус „Менаџментот и вработливоста“ во организација на Бизнес Академија Смилевски и БАС Институтот за менаџмент. Програмскиот одбор прифати 27 трудови, од кои беа презентирани 18. Презентациите ги проследија 67 учесници и гости. Меѓу гостите имаше: студенти, наставници, менаџери, претставници од јавниот и приватниот сектор. На овој симпозиум се обработуваа теми од областа на перспективите и новите решенија за зголемување на вработливоста и за стратегиите и компетенциите потребни за поголема вработливост како и одржлива конкурентност на организациите. Од самиот симпозиум произлезе публикувано издание на Зборникот на апстракти во печатена форма и електронско публикувано издание на Зборникот на трудови.
- Во периодот од 23 Август до 28 Август 2014 Бизнес академија Смилевски беше домаќин на светски познатиот консултант Оливер Кемпкенс. Оливер Кемпкенс има богато образование зад себе. Се има стекнато со дипломи од престижните Stanford и Wharton универзитети во САД и од Лондонската бизнис школа- London

Business School, која се наоѓа меѓу првите десет високообразовни институции во свет за стекнување вештини и знаења во бизнисот и менаџментот. Тој претставува и експерт во следните полиња: водство, организациски промени, креативно мислење, иновации, конфликтен менаџмент и преговори, претприемаштво итн., а своите знаења ги споделува на многу конференции ширум светот во улога на предавач, како што се: Marketing Kingdom, InternetBeta, Global Entrepreneurship Week, Open University, PostExpo, Mathematical and computer science relevant topics for Oil & Gas, TEDx и многу други. Веќе три години по ред магазинот Fortune во својата листа Fortune 500 на најуспешни светски брендови ја пласира и неговата компанија Adapt or Die Ventures. При посетата во Македонија, Кемпкенс одржа предавања на Бизнес академија Смилевски – БАС, оствари средба со Градоначалникот на општина Велес г-нот Славчо Чадиев, оствари посета на градот Охрид, на градот Скопје и други активности.

- Во 2014 година дел од наставничкиот кадар на БАС беше ангажиран како консултанти и екстерни експерти во ППРО чиј имплементатор е ДЕТРА центар.
- Консултантските активности што Академијата во соработка со ДЕТРА Центар ги даваше на компаниите: Туристичка агенција Атлантис – Струмица и Никоб Обезбедување – Скопје, во 2014 година продолжија и се проширија во уште една нова компанија: Обложувалници SportLife, Скопје.
- Консултантските активности што Академијата во соработка со ДЕТРА Центар ги даваше на компаниите: Туристичка агенција Атлантис – Струмица и Никоб Обезбедување – Скопје, во 2015 година продолжија и се проширија во уште една нова компанија: Обложувалници SportLife, Скопје. Во рамките на таа соработка на 11 и 12 ноември во БАС во Битола се реализирани модулите: Дисциплина на работно место и подобрување на продуктивноста и иновативноста.
- Во декември 2015 година во Скопје беше одржана едnodневна обука за одлучување и решавање проблеми со обучувачка група од Спорт лајф. Обучувачката група беше споставена од надзорници на обложувалници.
- Во 2015 продолжија консултативните активности на БАС како подизведувач на УСАИД програмата за подобрување на работењето на организациите со следниве организации: Инспекциски совет, Агенција за поддршка и промоција на туризмот, ФОРУМ, Отворете ги прозорците, Мрежата за Рурален Развој и Центарот за развој на медиумите.
- Во месец декември 2015 година беше одржана дводневна работилница за Тим билдинг на која учествуваа 40 учесници организирана од страна на ОБСЕ. Оваа работилница беше наменета за Секторот за развој на органите за внатрешни работи и Секторот на набљудувачката мисија.
- На 10 ноември 2015 под организација на БАС ИМ и БАС во БАС Битола беше одржан бизнис форум: Науката и бизнисот на тема: Меѓузависност на влијателните фактори во процесот на обезбедување одржлива компаниска конкурентност.
- Во текот на месец август и септември 2015 година во просториите на БАС се одржаа 6 средби од TEDx настанот под лиценцата TEDxBASSALON. Академијата ја обезбеди целата логистичка поддршка. На средбите беа поканети 12 гости (менаџери, професори и експерти од повеќе области).

- Во 2015 година Академијата доби Еразмус чартер за високо образование 2014-2020 година од страна на Европската комисија.
- Во рамките на Еразмус + започнати се активности за следниве можни проекти кои се во тек на изработка: Еразмус + КА2 проект за стратешко партнерство од областа на високото образование; ИПА ФОНДОВИ за прекугранична соработка со Грција од областа на туризмот; Разгледување на СЕЕПУС регионална програма за академска мобилност во високото образование; Учество во европски проект Jean Monnet во соработка со Higher education centre од Ново Место, Словенија.
- Европскиот волонтерски сервис Erasmus+ во БАС Битола на 17 ноември 2015 изврши презентација на проектот и ги запозна редовните студенти со целите и програмите на проектот.
- На научно поле, во 2016 година, Академијата се јавува како со-организатор на четвртата меѓународна научна конференција „Современите менаџерски предизвици и организациските науки“ со предметен фокус „Преку организациска интеграција до поголема ефективност“ која се одржа во периодот од 4 до 6 ноември 2016 година во БАС во Битола. На оваа конференција беа опфатени 73 научни трудови, 70 во работниот дел, а 3 труда во пленарниот дел. На конференцијата беа забележани учесници од 47 различни организации од земјава и од странство.
- На 14 јуни 2016 година, Академијата, заедно со БАС Институтот за менаџмент, Битола и МКЦ Битола, организираше Дебата на тема: „Одржливост за граѓанските организации преку јакнење на индивидуалните и организациските капацитети“. На оваа дебата учество земаа 40 учесници – претставници од граѓански асоцијации, здруженија, наставници од други високообразовни установи, претставници од јавни организации, студенти и граѓани.
- Во однос на консултантските и обучувачките активности, Академијата во 2016 година преку своите наставници, односно консултанти и обучувачи, учествуваше во активности кои беа поврзани со Проектот за подобрување на работењето на организациите кој е имплементиран од страна на ДЕТРА Центар. Консултантските активности беа насочени во неколку области: стратешко планирање, обука за обучувачи, организациско архитектуирање, годишно планирање, деловно комуницирање и сл.
- Во 2016 година потпишани се два договори за грант за Програмата за соработка помеѓу бизнис заедницата и училиштата (финансирана од Министерството за образование и наука) помеѓу Министерството за образование и наука, СОЗУ „Кузман Шапкарев“ – Битола и Бизнес академија Смилевски – БАС, Скопје, како и помеѓу Министерството за образование и наука, СОУ „Орде Чопела“ - Прилеп и Бизнес академија Смилевски – БАС, Скопје. Предмет на овие договори е воспоставување на курсеви кои се темелат на учење преку решавање на проблеми, а наменети за спроведување на активностите дадени во апликацијата на проектот.
- Академијата учествуваше во реализацијата на проектот „Вкусот на Пелагонија“, кој се реализираше со поддршка на Центарот за развој на Пелагонискиот плански регион, ГИЗ програмата за одржлив и инклузивен економски развој во Р. Македонија и Швајцарската Агенција за развој и соработка. Академијата

учествуваше во изготвувањето на иновативни туристички тури во Пелагонискиот плански регион, кои свое место најдоа во изработената брошура.

- На 23 декември 2016 година, претставници на Академијата учествуваа на јавната дискусија на тема „Ефективност и квалитет на практичната работа на студентите на Универзитетите во Македонија во согласност со потребите на пазарот“. Оваа јавна дискусија беше организирана од страна на Регионалната платформа за социјални иновации за намалување на младинската невработеност (YOUSEE) со поддршка на фондови од Европската унија, Младинскиот културен центар – Битола. Целта на оваа дискусија беше презентирањето на заклучоците и препораките за унапредување на студентската практика тесно поврзано со вработливоста на студентите. Истите беа донесени врз основа на одредени Извештаи од Државниот завод за статистика и искуства од разни високообразовни установи од Р. Македонија.

11. ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирањето на БАС во основа се обезбедува од школарината на студентите. Покрај ова, еден мал дел (околу 3%) финансиски средства се остваруваат од апликативната дејност.

На научно поле, Академијата во текот на 2016 година, вложи вкупно 1.525.000,00 денари сопствени средства наменети за истражување. Реализиран е макропроектот „Развивање на стратегиски фокусирани организации за конкурентност со три потпроекти: ИП1: Компаниите како стратегиски фокусирани организации за конкурентност, ИП2: Оперативниот менаџмент и организациската изведба и ИП3: Иновации и организациските промени за одржлива компаниска конкурентност. Резултатите од истражувачката програма се објавени на следниов линк: <http://www.basim.edu.mk/images/RSFOK - Izvestaj - Copy.pdf>.

ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ

Врз основа на комплетното истражување оваа трета Самоевалуација ги содржи сите потребни показатели кои даваат валидна проценка на квалитетот на високообразовната и научната дејност преку бројни експлицитни постапки.

Во продолжение се препораките по области:

1. ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

- Почитувајќи го поставениот стандард од 50% изборни предмети студентите имаат можност да одберат профил и да си формираат свој дополнителен професионален фокус како на прв, така и на втор циклус на студии. Забележано е дека најчест е изборот за формирање на сопствен профил. Насока: потребно е повеќе да се промовираат сите модули на двата циклуси.
- На прв циклус на студии се забележува висока активност на 59 предмети од вкупно 63, како и висока активност на 28 од 32 предмети на втор циклус на студии. Како препорака во иднина е да се мотивираат студентите да ги активираат со својот избор останатите 8 предмети по 4 на секој циклус.

- Соодносот на времето предвидено помеѓу самостојната работа, академскиот инпут, вежбите, консултациите и менторството се смета како соодветен за остварување на целите на студиските програми. Во БАС секогаш се интегрираат сите елементи на наставната средба (ИСС, академски инпут, ПСС и зацврстување), но кај мал број на наставници и соработници е потребна замена на класичното предавање со вклучување на сите елементи на наставната средба.
- Процесот на оценување им е транспарентно објаснет на студентите од сите наставници и тие се задоволни од нивната објективност.
- Наставниот кадар на БАС е стручен и компетентен, а нивото на квалитетот за изведување на наставата перманентно се подобрува во насока на: оптимизација на времето на презентациите, воведување на поголем број на примери од праксата, оперирање со оптимален број на поими за време на една наставна средба, навремено прегледување на колоквиумите и испитите, навремена изработка на записници од одржаните колоквиуми и испити и навремено и педантно водење на педагошката документација.
- Согледувањата од посетите на часовите се индивидуално споделни со посетените наставници и договорени се начини на надминување на забележаните отстапувања.
- Вонредните студенти да презентираат минимум по еден проект извештај во текот на еден семестар.
- Според степенот на вклучување на студентите во оперативните процеси во ПО студентите најмногу работаат со помош на менторите, а на дел од нив и им се доверуваат самостојни задачи. Набљудувањата на оперативните процеси во најголема мера се присутни кај студентите од прва година, додека се вклучат во активностите со помош на менторите. Во наредниот период треба да се работи со менторите да обезбедат уште поголемо вклучување на студентите преку доверување на самостојни задачи, а за тоа е потребна и поголема посветеност и мотивација на студентите за нивно вклучување. Секој наставник да достави до Директорот и АА предлог распоред со најмалку една посета на ПО. Потребно е прецизирање на менторскиот договор, дополнителна обука за менторите и поставување на критериуми за избор на ментор. Координаторот за ТСП со наставниците да организираат менторско-студентски средби со цел за заедничко реализирање на целите на студиската програма.
- Во најкраток временски период треба да се преземат активности за избор на нов Претседател на Студентскиот парламент, а последователно и решавање на низа проблеми кои претставуваат пречка во функционирањето на Парламентот.
- 32 вработени дипломанти благодарение на усвоените знаења и вештини од студирањето во БАС добиле шанса за унапредување, а на поголемиот број вработени дипломанти не им е потребна дополнителна обука за работното место за кое се примени или унапредени. Со тоа се потврдува фактот дека стекнатите знаења и вештини во текот на студирањето во БАС даваат силни импликации во професионалниот и кариерниот развој на студентите. На веб страната да се постават обраќања на завршените студенти, потенцирајќи го нивниот професионален и кариерен развој.
- Постои зголемена тенденција на прилив на студенти со трансфер од други ВОИ, но се забележува и благо осипување на студенти од БАС заради финансиски

проблеми, домашни обврски и здравствени проблеми. БАС понатаму треба да продолжи со своите промотивни активности за прилив на студенти од другите ВОИ.

- Според бројот на студентите на двете локации на БАС потребно е да се стремиме кон постигнување на оптимална големина од по 21 студент на трите категории образовни групи: редовни студенти од прв циклус, вонредни студенти од прв циклус и студенти од втор циклус на студии (МБА) на двете локации Скопје и Битола.

2. НАУЧНО- ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Завршена е реализацијата на првиот научно-истражувачки МЕГА проект во БАСИМ. Истражувачката програма „Менаџментот и конкурентноста на компаниите“ БАС заедно со БАС ИМ ја иницира заради обезбедување поширока научно заснована поддршка на натамошниот развој на студиите по професионален менаџмент во Република Македонија, воопшто и на студиските програми по оперативен и стратегиски менаџмент на БАС, посебно.

Реализирани се неколку симпозиуми и научни конференции во кои БАС е организатор и со-организатор. Креираното ново употребливо знаење за одржлива компаниска конкурентност е примарно наменето за две категории корисници: Прво, за унапредување на студиите по професионален менаџмент на БАС, и второ, за зголемување на одржливата компаниска конкурентност на идните работодавци на дипломантите на БАС примарно, односно партнерските организации во кои се остварува терентската студентска практика на БАС.

Креираното ново знаење со оваа истражувачка програма ќе биде употребувано, покрај другото за следниве аспекти на унапредувањето на студиите на БАС:

- Објективно засновано континуирано ревидирање и осовременување на студиските програми;
- Осовременување и поголемо функционализирање на изворите за студирање (учебници, студии на случаи, симулации и сл.);
- Поголемо интегрирање на наставниот процес со реалните состојби кај идните работодавци на дипломантите на БАС

Насока: да се формира електронско списание и продолжи со организација на научните собири од страна на БАС.

3. АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

БАС отребно е да ја третира како перманентна грижа за нашите дипломанти, нашите партнерски организации и наш придонес кон општествено-економскиот развој според нашите индивидуални и институционални капацитети.

Насоките во оваа област би биле:

- Во секоја партнерска организација да се испорачуваат еднодневни бесплатни консултантски услуги по барање на организацијата.
- Да се реализираат напредни обуки по семестар/триместар за вработените оперативни и топ менаџери и за развивање на компаниските стратегии.
- Континуирано спроведување на испитување на преференциите и predisпозициите на средношколците од РМ (проект МОКУ).

- Да се дефинираат, планираат и реализираат поголем број на проекти.
- Резултатите од сите апликативни активности да се поставуваат на веб страната.

4. РАЗВОЈ НА НАСТАВНИОТ КАДАР

Помеѓу последните две самоевалуации голем број од наставниот кадар се здоби со докторски титули и стручно и компетентно се надоградува во своите области.

Мерки за развој на наставниот кадар:

- Довршување на научното усовршување на дел од академскиот кадар;
- Подигање на нивото на активно владеење на англискиот јазик до ниво доволно за изведување настава на англиски јазик;
- Зголемување на бројот на визитинг предавања на нашите наставници;
- Студиски престои на академскиот кадар на БАС во други високообразовни организации во странство;
- Продлабочување на соработката меѓу наставниците од иста наставна област по локации на БАС.

5. ШИРЕЊЕ НА ДОСТАПНОСТА НА БАС

- Целта на ширењето на достапноста на услугите на БАС е развивање на соодветна кадровска, промотивна, информатичка и нормативна поддршка за обезбедување на квалитетна услуга поблиску до местото на работење и живеење на студентите.
- Подобрување на системот на далечинско студирање.
- Потребни се ангажмани за запишување на студенти од Австралија.
- Потребни се ангажмани за запишување на студенти во Одделението во Битола од Р. Грција
- Се наметнува потребата од воспоставување на соработка со институции во земјата како идни партнерски организации, како и соработка со високо образовни институции во земјата и странство.
- Сите претходни мерки треба да бидат следени со зголемени промотивни активности.
- Промоцијата по училишта да се реализира преку директната комуникација со матурантите тоа преку презентациите и МОКУ тестирањата, како и натпреварите, поставување на штандови пред средните училишта и на соодветни пристапни места во градовите од месец април до септември.
- Да се продолжи со уписната политика „човек на човек“ зошто дава најголеми резултати.
- Континуирано ангажирање во уписите на сите вработени и соработници на БАС и тоа во текот на целата студиска година.
- Континуирана поддршка од телевизији, печатени медиуми, организирање на медиумски настани, снимање на емисии сл.
- Континуирана соработка со средните училишта преку проектите, посетата на наставата кај нас, матурските задачи, наставниците за бизнис и др. форми
- Развивање на поддршката од нашите партнерски организации.

6. ИНФРАСТРУКТУРА

- Да се постави лиценциран софтвер Windows, заменувајќи го бесплатниот софтвер Linux.
- Да се зголеми бројот на: лап топови, далечински ситеми за презентирање, платна за проектирање и столчиња.
- Збогатување на библиотеките на БАС со светска литература и учебници во тврди копии соодветни за наставните предмети на БАС, како и воспоставување на пристап до електронски книги од наши и светски електронски библиотеки.
- Потребно е подигање на квалитетот на изворите за учење.
- Консултантската поддршка на сите иницијативи на студентите, наставниците и вработените од партнерските организации.
- Да се воспостави дигитална евиденција за пребарување на материјалите и изворите за учење на порталот.
- Редовно излегување на Електронското квартално списание на БАС
- Како можности на порталот кои можат да се искористат во иднина се збогатување на порталот со интерактивни содржини и стимулирање на студентите да го користат не само како средство од каде што ги подигнуваат своите материјали и полагање на испити туку и како место каде што можат да се развиваат дебати по одредени теми и предмети во рамките на форумите кои веќе се поставени за секој предмет посебно.

7. КОН БЕСПРЕКОРНО РАБОТЕЊЕ

Квалитетот на наставата и другите услуги за студентите се примарен интерес на академскиот и административниот кадар на БАС. Тоа е веќе пропознато и од страна на студентите афирмирано во пошироката заедница.

- Потребно е во наредниот развоен период да се формализираат сите процеси и механизми за ефективно менаџирање на системот за обезбедување на квалитет, како и собирање, процесирање и промовирање показатели на беспрекорноста во работењето на БАС.
- Да продолжи објавување на стручни и научни трудови од наставниците и соработниците на БАС.
- Потребно е ефективно, ефикасно и континуирано пренесувањето на суштината на организационската култура во секојдневната практика со новите членови на академската заедница.
- Да се вградат и Европските стандарди за беспрекорно работење.
- Да се спроведува континуирана евалуација на наставници и ментори.

8. РАБОТА СО СТУДЕНТИТЕ

- Студенскиот Парламент комплетно да се активира.
- Алумни организацијата да си ја преземе обврската за активна грижа за следење на вработувањето и кариерниот развој на дипломаните како и нивното заедничко среќавање и соработка.
- Во наредниот период треба да се подржат иницијативите и подобрат условите за студентска размена (мобилност) на студентите на БАС (билатерална размена).

9. ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

Општествената одговорност претставува интегрален дел од начинот на кој работи БАС и е клуч за неговиот успех. Оваа определба на БАС го претставува вистинскиот избор, и е основа за да го одржи неговиот развој и раст. Преку одговорно работење БАС настојува да креира вредност за општеството.

Покрај бесплатното испитување на професионалните преференции и предиспозиции на средношколците, БАС треба да продолжи да го дава својот придонес кон општествено –економскиот развој и поддршка на посебни настани:

- Стипендирање на талентирани ученици и припадници на маргинализирани социјални групи (ромска заедница, социјално загрозуени семејства, деца на бранители и сл.)
- Поддршка на хуманитарни активности
- Учество во иницијативи за подобрување на деловното окружување во земјата
- Соработка со невладини организации и сл.

Претседател на комисијата:

Проф. д-р Тони Соклевски ср.

Членови на комисијата:

Доц. д-р Лидија Стефановска ср.

Проф. д-р Гордана Тасевска ср.

Виш. пред. Благој Грубор ср.

Иван Ѓорѓиевски- IT администратор ср.

Мартин Јовчески , редовен студент ср.

ПРИЛОЗИ

- Прилог 1 : Преглед на студиската програма по семестри за прв циклус на студии
- Прилог 2: Табела за наставнички и соработнички кадар
- Прилог 3: Компетенции и вештини
- Прилог 4 : Преглед на простории и опрема
- Прилог 5а: Листа на партнерски организации каде се реализира теренската студентска практика
- Прилог 5б: Листа на фирми со кои БАС има склучено меморандум за соработка
- Прилог 6 : Анкетен прашалник за наставници
- Прилог 7: Анкетен прашалник за студенти
- Прилог 8 : Чек листи за предметна програма
- Прилог 9: Чек листи за студиска програма
- Прилог 10: Чек листа за ментори и партнерски организации
- Прилог 11: Чек листа за вработени студенти
- Прилог 12 : Чек листа за веб страна

Прилог 1 : Преглед на студиската програма по семестри за прв циклус на студии

Структурни компоненти		Семестри						Структура	
		I	II	III	IV	V	VI	Бр.	%
Задолжителни стручни предмети	Предмет	3	3	2	2	2	1	13	50
	ЕКТС	20	19	13	13	13	7	85	
Задолжителни општообразовни предмети	Предмет	2	-	-	-	-	-	2	50
	ЕКТС	10						10	
Изборни општостручни предмети	Предмет	-	1	2	-	-	-	3	50
	ЕКТС	-	6	12				18	
Изборни посебностручни предмети	Предмет	-	-	-	2	2	3	7	50
	ЕКТС	-	-	-	12	12	18	42	
Изборни општообразовни предмети	Предмет	-	1	1	1	1	1	5	50
	ЕКТС	-	5	5	5	5	5	25	
ВКУПНО	Предмет	5	5	5	5	5	5	30	100
	ЕКТС	30	30	30	30	30	30	180	

Прилог 2: Табела за наставнички и соработнички кадар

Име и презиме	Степен на образование	Наставно звање	Научни доприноси
Даниела Велкова	магистер	виш предавач	Менаџмент на човечки ресурси; Организациско комуницирање; Менаџмент во образование; Личен менаџмент;
Горазд Смилевски	магистер	предавач	Претприемаштво Консултанство
Тони Соклевски	доктор	професор	Оперативен менаџмент Проектен менаџмент Образовен менаџмент
Благој Грубор	магистер	виш предавач	Менаџмент
Лидија Стефановска	доктор	доцент	Стратегиски менаџмент Организациски науки
Гордана Тасевска	доктор	професор	Образовен менаџмент Менаџмент на човечки ресурси
Таип Јакупи	доктор	доцент	Менаџмент
Маја Кочоска	доктор	професор	Маркетинг Економија
Дијана Дамевска	магистер	Виш предавач	Маркетинг Економија
Емилија Стевановска	доктор	вон.професор	Економија
Кристина Крстеска	доктор	доцент	Менаџмент и Економски науки
Здравко Смилевски	доктор	предавач	Образовен менаџмент
Менде Солунчевски	доктор	вон. професор	Стратегиски менаџмент
Виктор Митревски	доктор	доцент	Спортски менаџмент Кинезиологија
Марјан Танушевски	доктор	доцент	Лобирање и односи со јавност
Мирјана С. Ѓоргиоска	доктор	виш предавач	Менаџмент во образование
Срџан Прокиќ	магистар	виш. предавач	Спортски менаџмент
Валентина Петровиќ	магистер	лектор	Супервизија Надзорништво
Фанија Наумовска	магистер	предавач	Меѓународна економија
Маја Милевска	доктор	виш лектор	Општествено хуманитарни науки
Николче Шулевски	магистер	лектор	Општествено хуманитарни науки

Извештај за самоевалуацијата на Бизнес академија Смилевски – БАС, Скопје, 2017

Лилјана Таневска	магистер	предавач	ЛЕР и Локална самоуправа
Мимоза Бакиевска	доктор	професор	Социолошки науки правни науки
Благој Цонев	магистер	виш.предавач	Меѓународни однос и иблиску источни студии
Васил Стамболиски	магистар	предавач	Однос и грижа за клиентите, Менаџмент на квалитет
Весна Стојановска	доктор	предавач	Образовни науки Претприемаштво
Гордана Никчевска	доктор	професор	Општествени науки
Дејан Маџоски	магистер	предавач	Проектен менаџмент
Екатерина Михаелкис	доктор	професор	Методика на музичко образование Естраден менаџмент
Мирослав Стојанов	магистер	предавач	Одлучување и преговарање
Јосиф Петровски	магистер	Виш предавач	Компјутерски науки
Марија Дулевска	магистер	предавач	Англиски јазик
Ана Ристевска	доктор	предавач	Иновативен менаџмент
Марија К. Димовска	доктор	доцент	Образовен менаџмент Водство
Љупчо Георгиевски	магистер	Виш предавач	Кадровски менаџмент
Јове Кекеновски	доктор	Ред.професор	ЛЕР и Локална самоуправа
Елена Донева	Магистер	предавач	Економија и претприемаштво
Лазар Ѓуров	доктор	професор	Менаџмент
Лилјана Јоноски	магистер	предавач	Правни науки
Горан Василевски	доктор	доцент	Организациско разузнавање Стратегиски менаџмент
Валбона Максут	магистер	предавач	Проектен менаџмент и МЧР
Викторија Стојковски	магистер	предавач	Напредно одлучување
Бисера Кајмакоска	доктор	доцент	Иновативен менаџмент
Стеван Поповски	магистер	предавач	Информатички науки

Прилог 3: Компетенции и вештини

ОПЕРАТИВЕН МЕНАѢЕР

- Раководење и координирање на активности од бизнисот или одделот кои се однесуваат на производство, утврдување цени, продажба или дистрибуција на производи.
- Управување со персоналот, подготвување работни распореди и доделување конкретни задолженија.
- Прегледување финансиски и продажни извештаи, прегледи на активности и други податоци поврзани со изведбата, со цел мерење на продуктивноста и постигнувањето на целите, како и утврдување на области каде е потребно намалување на трошоци и подобрувања на програмите.
- Воспоставување и спроведување на политики, процедури, краткорочни и среднорочни цели, договарање со членови на одбори, функционери во организацијата и членови на персоналот, според потребите.
- Утврдување на барања за персонал, спроведување интервјуа, најмување и обука на нови вработени и надгледување на овие процеси поврзани со персоналот.
- Следење на бизниси и агенции за да се осигура дека тие ефикасно и ефективно ги обезбедуваат потребните услуги во рамките на буџетските ограничувања.
- Надгледување активности директно поврзани со производство на производите и нудењето на услугите.
- Раководење и координирање со финансиските и буџетските активности на организацијата со цел финансирање на операции, максимизирање на инвестиции и зголемување на ефикасноста.
- Утврдува кои добра или услуги ќе се продаваат, утврдува цени и кредитни услови врз основа на предвидувањата на побарувачката од клиентите.
- Управува со текот на добрата во и од производните капацитети

Вештини

Активно слушање — Давање целосно внимание на она што го кажува соговорникот, разбирање на кажаното, поставување на прашања за разјаснување онаму каде што е тоа потребно, неупаѓање во збор.

Управување со персоналот — Мотивирање, развој и раководење на луѓето во нивната работа, идентификување на вистинските луѓе за вистинската работа.

Организирање на времето — Организирање на своето и времето на другите.

Донесување судови и одлуки — Земање предвид на релативните трошоци и користа од потенцијални активности со цел да се избере најсоодветната.

Следење (Мониторинг) — Следење/проценка на себе, другите или организацијата за воведување подобрувања или преземање корективни акции.

Разбирање на прочитаното — Разбирање на пишани реченици и пасуси во документи поврзани со работата.

Говорење — Ефективно усно пренесување на информации на други лица.

Управување со финансиски ресурси — Утврдување како да се потрошат парите за да се заврши работата и отчет за ваквото трошење.

Активно учење — Разбирање на импликациите од новите информации врз тековните и идните ситуации на решавање проблеми и донесување одлуки.

Убедување — Убедување на другите да го променат своето мислење или однесување.

Способности

Усно изразување — Способност да комуницира информации и идеи по устен пат на начин на кој другите можат да го разберат.

Усно разбирање — Способност да се чујат и разберат информации и идеи презентирани со устен говор и реченици.

Осетливост за проблеми — Способност да увиди кога нешто не функционира или може да престане да функционира. Ова не вклучува решавање на проблемот, единствено препознавање на истиот.

Јасност на говорот — Способност да се зборува јасно и разбирливо за другите.

Препознавање на говор — Способност да се идентификува и разбере говорот на соговорникот.

Писмено разбирање — Способност да се читаат и разберат пишани информации и идеи.

Дедуктивно резонирање — Способност да се применат општи правила на конкретни проблеми за да се дојде до одговори кои имаат смисол.

Индуктивно резонирање — Способност да се комбинираат делови од информации за формирање општи правила или заклучоци (вклучително и воочување врски помеѓу навидум неповрзани настани).

Писмено изразување — Способност за комуницирање информации и идеи по писмен пат на начин на кој другите можат да го разберат.

КОМЕРЦИЈАЛИСТ

- Води евиденција за нарачаните и примените добра.
- Лоцира продавачи на материјали, опрема или набавки и ги интервјуира за да утврди достапност на производите и продажни услови.
- Подготвува и процесира побарувања и врши нарачки за набавка и опрема.
- Контролира буџет за набавки во одделот.
- Интервјуира и најмува персонал и надгледува обуки на персоналот.
- Разгледува барања и договори за набавки и проверува дали се тие во согласност со компаниските политики.
- Анализира пазарни и системи на достава за да процени тековна и идна расположливост на материјалите.
- Развива и спроведува менаџерски насоки, политики и процедури за набавки и склучување договори.
- Учествува во развивањето спецификации за опрема, производи или материјали за замена.
- Разрешува жалби и приговори од/кон добавувачи и контрактори.

Вештини

Активно слушање — Давање целосно внимание на она што го кажува соговорникот, разбирање на кажаното, поставување на прашања за разјаснување онаму каде што е тоа потребно, неупаѓање во збор.

Критичко мислење — Користење логика и резонирање за идентификување на силните и слаби страни на алтернативни решенија, заклучоци и пристапи кон проблеми.

Донесување судови и одлуки — Земање предвид на релативните трошоци и користа од потенцијални активности со цел да се избере најсоодветната.

Активно учење — Разбирање на импликациите од новите информации врз тековните и идните ситуации на решавање проблеми и донесување одлуки.

Разбирање на прочитаното — Разбирање на пишани реченици и пасуси во документи поврзани со работата.

Management of Material Resources — Obtaining and seeing to the appropriate use of equipment, facilities, and materials needed to do certain work.

Преговарање — Зближување на луѓето во обид да се помират во разликите.

Математика — Користење на математиката за решавање на проблеми.

Организирање на времето — Организирање на своето и времето на другите.

Анализа на операции — Анализа на потреби и барања на производот за креирање на дизајн.

Способности

Усно изразување — Способност да комуницира информации и идеи по устен пат на начин на кој другите можат да го разберат.

Усно разбирање — Способност да се чујат и разберат информации и идеи презентирани со устен говор и реченици.

Јасност на говорот — Способност да се зборува јасно и разбирливо за другите.

Препознавање на говор — Способност да се идентификува и разбере говорот на соговорникот.

Писмено разбирање — Способност да се читаат и разберат пишани информации и идеи.

Осетливост за проблеми — Способност да увиди кога нешто не функционира или може да престане да функционира. Ова не вклучува решавање на проблемот, единствено препознавање на истиот.

Писмено изразување — Способност за комуницирање информации и идеи по писмен пат на начин на кој другите можат да го разберат.

Дедуктивно резонирање — Способност да се применат општи правила на конкретни проблеми за да се дојде до одговори кои имаат смисол.

Индуктивно резонирање — Способност да се комбинираат делови од информации за формирање општи правила или заклучоци (вклучително и воочување врски помеѓу навидум неповрзани настани).

ДЕЛОВЕН СЕКРЕТАР

- Уредување и водење на роковникот на претпоставениот.
- Подготвување фактури, извештаи, дописи, писма, финансиски и други документи, користење на софтвер за уредување на текст, табеларни прегледи, бази на податоци и изработка на презентации
- Читање и анализа на пристигнати дописи, поднесоци и извештаи, одлучување по нивната важност и планирање на нивната дистрибуција
- Отворање, сортирање и дистрибуирање на кореспонденција, вклучувајќи факсови и E-mail пораки
- Архивирање и повикување на компаниски документи и извештаи
- Пречекува посетители и одлучува дали треба да им се дозволи пристап до одредени индивидуи
- Подготвува одговори на кореспонденција која има рутински барања

- Изведува општи канцелариски работи како што се нарачки на потрошен канцелариски материјал, одржува системи за организирање на податоци и извршува основни книговодствени задачи
- Подготвува агенди и состаноци на комитети, одбори и слично
- Договара патни аранжмани за топ-менаџментот

Вештини

Активно слушање — Давање целосно внимание на она што го кажува соговорникот, разбирање на кажаното, поставување на прашања за разјаснување онаму каде што е тоа потребно, неупаѓање во збор.

Разбирање на прочитаното — Разбирање на пишани реченици и пасуси во документи поврзани со работата.

Организирање на времето — Организирање на своето и времето на другите.

Говорење — Ефективно усно пренесување на информации на други лица.

Пишување — Ефективно писмено комуницирање според потребите на примателот.

Критичко мислење — Користење логика и резонирање за идентификување на силните и слаби страни на алтернативни решенија, заклучоци и пристапи кон проблеми.

Активно учење — Разбирање на импликациите од новите информации врз тековните и идните ситуации на решавање проблеми и донесување одлуки.

Координација — Прилагодување на своите активности во однос на активностите на другите.

Следење (Мониторинг) — Следење/проценка на себе, другите или организацијата за воведување подобрувања или преземање корективни акции.

Услужна ориентираност — Активно барање начини да им се помогне на луѓето.

Способности

Усно разбирање — Способност да се чујат и разберат информации и идеи презентирани со устен говор и реченици.

Писмено разбирање — Способност да се читаат и разберат пишани информации и идеи.

Писмено изразување — Способност за комуницирање информации и идеи по писмен пат на начин на кој другите можат да го разберат.

Усно изразување — Способност да комуницира информации и идеи по устен пат на начин на кој другите можат да го разберат.

Јасност на говорот — Способност за јасен говор.

Препознавање на говор — Способност да се идентификува и разбере говорот на соговорникот.

Подредување на информации — Способност да се да се уредат нештата или активностите во даден редослед или шема, според конкретно правило или след од правила (пр. Шеми на броеби, букви, зборови, слики, математички операции).

Осетливост за проблеми — Способност да увиди кога нешто не функционира или може да престане да функционира. Ова не вклучува решавање на проблемот, единствено препознавање на истиот.

Осетливост за категории — Способност за генерирање или користење на разни следови правила за комбинирање или групирање на нештата на различни начини

СПОРТСКИ МЕНАЏЕР

- Спортскиот менаџер има професионален потенцијал
- Способности и вештини за менаџирање на спортски тимови и спортски објекти.
- Тој ја планира, организира и води работата на спортскиот клуб или кариерата на индивидуалниот спортист со што им овозможува тие целосно да се фокусираат на нивната кариера.
- Овие менаџери работаат во аматерски и професионални спортски клубови, академски установи, компании за спортска опрема, спортски асоцијации и др.

ЕСТРАДЕН МЕНАЏЕР

- Естрадниот менаџер е одговорен за сите деловни аспекти на работата на музичарот односно музичката група.
- Неговите обврски вклучуваат договарање настапи, преговори за хонорари, планирање и организирање концертни турнеи и промотивни кампањи, снимање на аудио и видео записи, односи со јавноста и сл.

Прилог 4 : Преглед на простории и опрема

1. Просторни услови

Битола:

Прв спрат

Тип на просторија	Квадратура
Три училници за изведување на наставата	3 x 45,6m ² = 136, 8 m ²
Заеднички простор за студентите	45,6m ²
Студентски прашања	45,6m ²
Санитарни јазли- посебни WC (машки и женски)	45,6m ²
Вкупно	273, 6 m²

Втор спрат

Тип на просторија	Квадратура
Компјутерска лабораторија	45,6m ²
Просторија за истражувачи	45,6m ²
Директорска канцеларија	45,6m ²
Наставничка канцеларија	45,6m ²
Предсобје- заеднички простор	45,6m ²
Санитарен јазол	45,6m ²
Вкупно	274, 4m²

Трет спрат

Тип на просторија	Квадратура
Конференциска сала	183 m²

Скопје:

Тип на просторија	Квадратура
Вежбална	2 x 45 m ²
Конференциска сала	47 m ²
Компјутерска лабораторија	37 m ²
Наставнички простор	67 m ²
Директорска канцеларија	70 m ²
Ходници	85 m ²
Кујна	15 m ²
Санитарен јазол	32 m ²
Магацински простор	30 m ²
Вкупно	473 m²

2. Опрема

Вид на опрема - Битола	Количина
Столици за студенти со помошно масиче	54
Столици за студенти	54
Подвижни столици (на тркала)	29
Компјутерски масички со лизгачки дел за тастатура	18
Маси за групна работа	9
Масички на раслопување	17
Сидна табла за пишување	1
Проекционо платно	1
Флип чарт табли	4

Маси -работни бироа за наставниците	8
Шкафови со фиоки за документација	3
Комоди со фиоки на студентски прашања	2
Биро со конференциска маса	1
Фотељи	5
Шкафови	8
Вид на опрема – Скопје	Количина
Маси шестоаголни (мали)	3
Маси шестоаголни(големи)	3
Масички на расклопување	30
Маси правоаголни	8
Округли маси	3
Сидни табли	4
Флип-чарт	4
Бироа	6
Столчиња жолти со потпирач	36
Плави столчиња со тркалца	16
Сиви столчиња со тркалца	17
Столови	19
Плави пластични столчиња	12

3. ИТ опрема

Вид на ИТ опрема - Битола	Количина
Лаптоп компјутери	21
Десктоп компјутери	21
Телевизори за проектирање	5
Видео бим	1
ДВД плеери	5
Печатач ласерски	1
Мулти функционален печатач, скенер, фотокопир и факс	1
Скенери	2
Рутери за интернет	3
Телефон со постоље	2
Систем за следење на безбедност со аларм со 4 камери	1
Вид на ИТ опрема – Скопје	Количина
Лаптоп	14
Десктопи	1
Печатари	1
Мултифункционални печатари	1
Скенери	1
Проектори	4
Рутери	1
Телефакс апарати	1
CD плеер	1
Телефони	2
Домофон	1
Шредер	1

Прилог 5а: Листа на партнерски организации од 2008 -2017

1. ТВ ТЕРА, Битола	2. Агроплод, Ресен
3. АМСМ, Скопје	4. ЈП Стрежево Битола
5. АУТОТРЕЈД, Скопје	6. Фустеларко борец, Битола
7. А.Д. Македонска пошта, Скопје	8. Автосервис Пржо Битола
9. ПИЛКО, Скопје	10. Мики млекара, Прилеп
11. ПРОМЕС Д.О.О., Скопје	12. Клиничка болница, Прилеп
13. П.З.О. Хигин, Скопје	14. Corfy angel ,Прилеп
15. АЛХАЈАТ, Скопје	16. Полимер, Битола
17. Д.П.Т.У Дени Шуз, Тетово	18. Кандико ,Битола
19. Д.П.Т.У СИВ, Скопје	20. ДЕ импекс ,Битола
21. ЕНИГМА, Битола	22. Лукас ММ, Битола
23. А.Д. Кири Дандаро, Битола	24. Де Ниро, Битола
25. РЕПУБЛИКА Адвертајзинг агенција	26. Стопанска банка Битола
27. МАКСИМА, Штип	28. ЗД Шпирт Битола
29. ВИПРО, Гевгелија	30. Долче Вита Битола
31. Млин СТОЈЧЕВ, Битола	32. ДООЕЛ Синпекс Битола
33. ПОЛИТЕХНА, Скопје	34. Бисера комерц Битола
35. ХЕМОМЕТАЛ, Битола	36. ЗД Полимер Битола
37. МАКОМАРКЕТ, Скопје	38. Општина Струмица
39. К-15 Продукција, Скопје	40. Вирон Битола
41. Kajgana.com, Скопје	42. Пермендекс- Градско
43. Македонски Телеком, Скопје	44. Идеал шипка-Битола
45. Luxog Aquamatic, Скопје	46. ЦС АКТУЕЛ, Скопје
47. Сител ТВ, Скопје	48. NEXTSENSE, Скопје
49. НАША ТВ, Скопје	50. ХОРИЗОНТИ Микрокредитирање, Скопје
51. Атлантис, Струмица	52. НИКОБ обезбедување, Скопје
53. ФОД, Битола	54. МА СБ , Скопје
55. А.Д. ЕЛЕМ - Скопје, Подружница РЕК Битола	56. ГТ Дизајн, Скопје
57. Општина Велес	58. ЕЛЕМЕНТ ПР, Скопје
59. МЕГА Месна индустрија, Скопје	60. Ники 71 Битола
61. Грозд, Струмица	62. Комуналец, Струмица
63. АЛ Мак, Струмица	64. Кореја аутотрејд, Скопје
65. Колид , Колешино	66. Ероимпекс, Скопје
67. Амбалажни сервис, Струмица	68. Интеграл, Скопје
69. КОДИНГ Горска, Скопје	70. Хотел Порта, Скопје
71. СФЦ ДООЕЛ, Скопје	72. Кроација осигурување живот Македонија, Скопје
73. СОЛВЕО ДОО, Скопје	74. Декспорт Драгољуб,
75. ФАКОМ АД Скопје;	76. Аурора Турс, Скопје;
77. Мј Interpack, Битола;	78. Отпресоци, Струмица
79. Конфекција Кули во Прилеп	80. ТВ ВИС, Струмица
81. ДЕТРА Центар	82. Струмичка бизнис заедница, Струмица
83. Каза дизајн Битола	84. Стопанска комора, Битола
85. СЕТИМ Консалтинг Битола	86. ЦИРа, Адријус ДОО,
87. Дани Консалтинг Битола	

Прилог 56:

Фирми со кои БАС има склучено меморандуми за соработка

1. Министерство за одбрана на РМ
2. БАС Институт за менаџмент, Битола
3. Технички факултет Бор, Србија
4. Школа за бизнис и менаџмент, Ново место, Словенија
5. Факултет за бизнис и менаџмент, Ново место, Словенија
6. Висока школа за сметководство и берзанско работење R&V, Белград, Србија
7. Висока школа за бизнис и менаџмент, Запрешич, Хрватска,
8. ГЕА колеџ , Словенија
9. Македонско научно друштво, Битола
10. Албанско Британската комора за комерција и индустрија од Тирана, Албанија
11. Здружение на граѓани СМАРТ – АП, Скопје
12. ЦЕФЕ Македонија, Скопје;
13. Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола;
14. Висока школа Ванја Лука College, Бања Лука, Босна и Херцеговина
15. Раде Кончар – ТЕП, Скопје;
16. Високата туристичка школа од Белград
17. Кодкордија, Скопје
18. Регионалната стопанска комора на Р. Македонија
19. Европска висока школа за економија и менаџмент од Пловдив, Бугарија.
20. СОУ „Орце Николов“ - Скопје
21. СОУ „Богданци“ - Богданци
22. СОУ „Наум Наумовски - Борче“ - Крушево
23. СОУ „Кочо Рацин“ - Велес
24. СОУ „Никола Карев“ - Скопје
25. СОУ „Д-р Панче Караџозов“ - Скопје
26. СОУ „Гоце Делчев“ - Валандово
27. СОУ „Климент Охридски“ - Охрид
28. СОУ „Добри Даскалов“ - Кавадарци
29. СОУ „Мирче Ацев“ - Прилеп
30. СОУ „Орде Чопела“ - Прилеп
31. СОУ „Кузман Шапкарев“ - Струмица
32. СОУ „Димитар Влахов“ - Струмица
33. СОУ „Јосип Броз Тито“ - Битола
34. СОУ „Димитрија Чуповски“ - Велес
35. СОУ „Киро Спанцов - Брко“ - Кавадарци
36. СОУ „Јане Сандански“ - Струмица

Прилог 6 :

АНКЕТЕН ПРАШАЛНИК ЗА СТУДЕНТИ

Почитувани,

Ве молиме да го пополните овој анкетен прашалник за студенти. Овој прашалник е дел од процесот на Самоевалуација чија цел е процена на квалитетот на нашата Академија

Вашето мислење е важен дел од проценката па Ве молиме искрено и целосно да одговорите на прашањата од прашалникот. Истражувањето е анонимно.

Ви благодариме на соработката!

Статистичка секција:

1. Студиска програма: 1) Оперативен менаџмент
2) Стратегиски менаџмент
2. Во моментот сум студент на:
 - 1) Додипломски студии
 - 2) Постдипломски студии
3. Студент сум на година:
 - 1) 2) 3)

Прашалник (сите прашања се single choice освен во случаите каде е наведено)

1. Во потполност ми се познати и јасни целите на овие студии?
 - 1) Да
 - 2) Не
2. Дали наставните предмети кои се изучуваат водат кон остварување на целите на студиската програма?
 - 1) Да
 - 2) Да, но со исклучок на мал број на предмети
 - 3) Не
3. Програмските материјали се темелно разработени и овозможуваат генерално разбирање на суштината на предметите.
 - 1) Воопшто не се согласувам
 - 2) Не се согласувам
 - 3) Ниту се согласувам, ниту не се согласувам
 - 4) Се согласувам
 - 5) Сосема се согласувам

4. За компетенциите со кои ќе се стекнам со завршувањето на овие студии дознав од:

- 1) Студиските програми
- 2) Од наставниците во текот на студиите
- 3) Не ми е потполно јасно со кои компетенции ќе се стекнам.

5. Ве молиме запишете три компетенции со кои ќе се здобиете со завршувањето на студиите.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

6. Наставниците се соодветно и солидно подготвени за предаваниот материјал:

- 1) Да, сите професори
- 2) Да, поголем дел од наставниците
- 3) Да, но мал број на наставниците
- 4) Не

7. Асистентите/соработниците се соодветно и солидно подготвени за одржување на вежбите:

- 1) Да, сите соработници / асистенти
- 2) Да, поголем дел од соработниците / асистентите
- 3) Да, но мал број на соработници / асистенти
- 4) Не

8. Наставниците се умешни во презентирање на материјалот (разбирливо, го истакнуваат најбитното):

- 1) Да, сите наставници
- 2) Да, поголем дел од наставници
- 3) Да, но мал број на наставници
- 4) Не

9. Генерално, во која мера во текот на студиите се сретнувате со следните наставни методи:

	Многу често	Често	Ретко	Никогаш
1 Класично предавање	1	2	3	4
2 Презентација од страна на студенти	1	2	3	4
3 Дискусија	1	2	3	4
4 Задачи со пишување (есеи, извештаи)	1	2	3	4
5 Групна работа / работа во мали групи	1	2	3	4
6 Играње улоги	1	2	3	4
7 Изработка на модели / продукти	1	2	3	4
8 Учење преку зададени проблеми или проекти	1	2	3	4
9 Студија на случај друго,	1	2	3	4
10 наведете: _____	1	2	3	4

10. Сметам дека:

- 1) Соодносот меѓу теоретскио дел и вежбите е соодветен
- 2) Има многу теоретски дел, а мал дел вежби
- 3) Има многу вежби, а мал дел предавања

11. Материјалите, во вид на основна литература, кои беа ставени на располагање од страна на наставниците, го поуспешија во голема мерка совладувањето на материјалот.

- 1) Да, од сите наставници
- 2) Да, од поголем дел од наставниците
- 3) Да, но од мал број на наставниците
- 4) Не

12. Од страна на наставниците/соработниците се даваат насоки (извори) за користење на дополнителни материјали како печатени материјали, компјутерски програми, CD-ROM, Интернет извори, и слично

- 1) Да, од сите професори
- 2) Да, од поголем дел од професорите
- 3) Да, но од мал број на професори
- 4) Не

13. Генерално, задоволен/а сум од регуларноста на наставните средби (точност на започнување и завршување на часот, редовно одржување, известување за промени во распоредот)

- 1) Да, од сите наставници
- 2) Да, од поголем дел од наставниците
- 3) Да, но од мал број на наставниците
- 4) Не

14. Наставниците ги земаат предвид сугестиите на студентите и соодветно реагираат.

- 1) Да, од сите наставници
- 2) Да, од поголем дел од наставниците
- 3) Да, но од мал број на наставниците
- 4) Не

15. Секогаш кога како студент наидувам на потешкотии во врска со материјалот што треба да се совлада, добивам помош или совет од наставниците.

- 1) Да, од сите наставници
- 2) Да, од поголем дел од наставниците
- 3) Да, но од мал број на наставниците
- 4) Не

16. Наставниците се достапни за студентите во текот на целиот семестар во термините предвидени за консултации.

- 1) Да, од сите наставници
- 2) Да, од поголем дел од наставниците
- 3) Да, но од мал број на наставниците
- 4) Не

17. Соработниците/асистентите се достапни за студентите во текот на целиот семестар во термините предвидени за консултации:

- 1) Да, сите соработници / асистенти
- 2) Да, поголем дел од соработниците / асистентите
- 3) Да, но мал број на соработници / асистенти
- 4) Не

18. Наставниците стимулираат поставување на прашања и поттикнуват дискусии околу сумирање, анализирање, и примена на ново предадениот материјал.

- 1) Да, сите наставници
- 2) Да, поголем дел од наставниците
- 3) Да, но мал број на наставниците
- 4) Не

19. Наставниците предизвикуваат заинтересираност за предметите нагласувајќи ја и практичната примена на предметот во иднина.

- 1) Да, сите наставници
- 2) Да, поголем дел од наставниците
- 3) Да, но мал број на наставниците
- 4) Не

20. Начинот на оценување е темелно и детално објаснет на студентите.

- 1) Да, сите наставници
- 2) Да, поголем дел од наставниците
- 3) Да, но мал број на наставниците
- 4) Не

21. Генерално, сметам дека оценувањето на моето знаење преку испити, вежби, колоквиуми, проекти, е објективно.

- 1) Да, сите наставници
- 2) Да, поголем дел од наставниците
- 3) Да, но мал број на наставниците
- 4) Не

22. Наставниците се однесуваат кон студентите со почит.

- 1) Да, сите наставници
- 2) Да, поголем дел од наставниците
- 3) Да, но мал број на наставниците
- 4) Не

23. Од страна на наставник/соработник мене лично беше понудено добивање на оценка за возврат на:

- 1) Не
- 2) Услуга (од моја страна, или од страна на родители/познаници), само од еден наставник
- 3) Услуга (од моја страна, или од страна на родители/познаници), побарано од повеќе наставници
- 4) Пари, само од еден наставник
- 5) Пари, побарано од повеќе наставници

24. Се имам сретнато со инсистирање да купам учебник напишан од професорот/соработникот за да добијам дозвола да го полагам испитот, а од страна на:

- 1) Не
- 2) Да, од еден или двајца наставник/соработници
- 3) Да, од три до пет наставник /соработници
- 4) Да, од повеќе од пет наставници/соработници

25. Во текот на студиите, а од страна на наставниците и соработниците, добивам упатства на кои начини може да се вклучам во:

(дозволено е заокружување на повеќе одговори)

- 1) Истражувачки тимови
- 2) Натпревари
- 3) Компании каде може да се здобијам со искуство како волонтер
- 4) Стипендии за краток студентски престој
- 5) Компании кои имаат потреба од вработување
- 6) Не ги добивам горенаведените податоци

26. Сметам дека студиите ми овозможуваат стекнување на знаења потребни во полето на професијата.

- 1) Да
- 2) Не

27. Сметам дека студиите ми овозможуваат развивање на ставови и вредности потребни во полето на професијата.

- 1) Да
- 2) Не

28. Сметам дека здобиените практични вештини во текот на студиите се адекватна подготовка за професионална работа.

- 1) Да
- 2) Не

29. Генерално, сметам дека на студиите се здобивам со добра основа за напредување во мојата работна кариера.

- 1) Да
- 2) Не

30. Сметам дека во партнерските организации развивам способности, вештини и компетенции потребни за идната професија.

- 1) Да
- 2) Не

31 - 40. На крај, Ве молиме да го оцените Вашето вкупно задоволство со оценка од 1 до 5, а во врска со:

	Воопшто не сум задоволе н/а	Не сум задоволе н/а	Ниту сум незадоволе н/а/Ниту сум задоволен/а	Задоволен/ а сум	Сосема сум задоволен/ а
31. Просториите на академијата(големина)	1	2	3	4	5
32. Просториите на академијата (изглед, мебел)	1	2	3	4	5
33. Библиотека	1	2	3	4	5
34. Достапност на ИТ опрема	1	2	3	4	5
35. Опременост (лаборатории, надгледни средства, и слично)	1	2	3	4	5
36. Студиската програма	1	2	3	4	5
37. Практикуваните методи на настава	1	2	3	4	5
38. Наставниците	1	2	3	4	5
39. Соработниците/асистентите	1	2	3	4	5
40. Менторите во ПО	1	2	3	4	5
41. Клиничарите	1	2	3	4	5

Ви благодариме на соработката!

Прилог 7:

АНКЕТЕН ПРАШАЛНИК ЗА НАСТАВНИЦИ И СОРАБОТНИЦИ

Почитувани,

Ве молиме да го пополните овој анкетен прашалник за наставници и соработници . Овој прашалник е дел од процесот на Самоевалуација на нашата Академија.

Вашето мислење е важен дел од проценката, па Ве молиме искрено и целосно да одговорите на прашањата од прашалникот. Истражувањето е анонимно.

Ви благодариме на соработката!

Прашања за опис на испитаникот

а) Наставно звање _____

б) Студиска програма во која изведувате најголем дел од наставата:

- 1) Оперативен менаџмент
- 2) Стратегиски менаџмент

Прашања за студиската програма

1. Колку се поврзани Вашето подрачје на студии (областа во којашто имате професионална подготовка) со предметите што сега ги предавате?
 - 1) Целосно се поврзани
 - 2) Делумно се поврзани
 - 3) Не се поврзани

2. Според Вашите информации, дали другите наставници од Академијата предаваат во областите за коишто имаат професионална подготовка?
 - 1) Сите
 - 2) Поголемиот број
 - 3) Помал број
 - 4) Никој

3. Во Академијата, дали одржувате состаноци со колегите на коишто дискутирате за ефективни практики и стандарди во образованието?
 - 1) Да
 - 2) Не
 - 3) Не знам

4. Ако Да, колку често одржувате вакви состаноци?
 - 1) Еднаш неделно
 - 2) Еднаш месечно
 - 3) Еднаш во неколку месеци
 - 4) Два пати годишно
 - 5) Еднаш годишно
 - 6) Одржуваме ад хок состаноци

5. Дали во Академијата се нудат програми за Ваше натамошно стручно усовршување?
 - 1) Да
 - 2) Не
 - 3) Не знам

6. Ако Да, дали Вие сте вклучени во вакви активности?
 1) Да
 2) Не
7. Ако Да, колку сте задоволни од програмата за професионален развој?
 1) Многу сум задоволен/на
 2) Задоволен/на сум
 3) Незадоволен/на сум
 4) Многу сум незадоволен/на
8. Дали сметате дека Академијата Ви обезбедува доволно поддршка за Вашиот професионален развој?
 1) Воопшто нема поддршка
 2) Има недоволно поддршка
 3) Има доволно поддршка
 4) Има исклучително добра поддршка
- 9- 13 Ве молиме, наведете колку се согласувате со наредните тврдења во врска со Вашата студиска програма (Означете по еден одговор за секое прашање):
	Сосема се согласувам	Делумно се согласувам	Ниту се согласувам ниту не се согласувам	Делумно не се согласувам	Воопшто не се согласувам
9. Студиската програма му овозможува на дипломантот да го стекне потребниот степен на теориски знаења за работа во својата професија.	1	2	3	4	5
10. Студиската програма му овозможува на дипломантот да го стекне потребниот степен на практични вештини за работа во својата професија.	1	2	3	4	5
11. Студиската програма ги исполнува своите цели во поглед на едукативната компонента на мисијата.	1	2	3	4	5
12. Студиската програма ги исполнува своите цели во поглед на истражувачката компонента на мисијата.	1	2	3	4	5
13. Студиската програма ги исполнува своите цели во поглед на апликативната компонента на мисијата.	1	2	3	4	5

14. Ве молиме наведете дали во изминатите 2 години сте учествувале во истражувачка активност на Вашата студиска програма, во својство на истражувач?

- 1) Да
- 2) Не

15. Ако ДА, Ве молиме наведете ги истражувањата во кои сте учествувале:

16-17 Ве молиме, според Вашите информации, проценете ја етичноста на наставниците и соработниците од Академијата (под етичност во смисла на прашањето се подразбира НЕ земање/барање пари или услуги во замена за оценка или упис, НЕ условување на студентите да купуваат учебници на кои самите професори се автори за да можат да полагаат испит и слично) :

	Сите	Погол емиот број	Помал број	Ниту еден
16. Професорите од мојата студиска програма се однесуваат етично.	1	2	3	4
17. Соработниците од мојата студиска програма се однесуваат етично.	1	2	3	4

18-25 Ве молиме да го оцените Вашето вкупно задоволство во врска со следните карактеристики на Вашата студиска програма: (Означете по еден одговор за секое прашање)

	Воопш то не сум задово лен	Не сум задово лен	Ниту сум незадо волен/ Ниту сум задово лен	Задово лен сум	Сосема сум задово лен
18. Просториите на академијата (големина)	1	2	3	4	5
19. Просториите на академијата (изглед, мебел)	1	2	3	4	5
20. Библиотека	1	2	3	4	5
21. Достапност на ИТ опрема	1	2	3	4	5
22. Практикуваните методи на настава	1	2	3	4	5
23. Опременост (лаборатории, надгледни средства, и сл. слично)	1	2	3	4	5
24. Стручноста на професорите	1	2	3	4	5
25. Стручноста на предавачите	1	2	3	4	5
26. Стручноста на соработниците	1	2	3	4	5

27-29 Ве молиме проценете ја достапноста на професорите и соработниците од Академијата за студентите:

	Сите	Поголемиот број	Помал број	Ниту еден		
27. Генерално, наставниците се достапни за студентите во текот на целиот семестар во термините предвидени за консултации.	1	2	3	4		
28. Генерално, соработниците се достапни за студентите во текот на целиот семестар во термините предвидени за консултации.	1	2	3	4		
29. Според вашите информации проценете ја општо земено, стручноста на наставниците, соработниците и менторите од Академијата на скала од 1 до 6 (1 - многу ниска, 6 - многу висока)						
1) Професори	1	2	3	4	5	6
	Многу ниска					Многу висока
2) Предавачи	1	2	3	4	5	6
	Многу ниска					Многу висока
3) Соработници	1	2	3	4	5	6
	Многу ниска					Многу висока
4) Ментори од ПО	1	2	3	4	5	6
	Многу ниска					Многу висока

Ви благодариме на соработката!

Прилог 8:

АНКЕТЕН ПРАШАЛНИК ЗА МЕНТОРИТЕ ОД ПАРТНЕРСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА БАС

Почитувани,

Овој прашалник е дел од процесот на Самоевалуација на Бизнес академија Смилевски.

Вашето мислење е важен дел од проценката, Ве молиме искрено и целосно да одговорите на прашањата од прашалникот.

Ви благодариме на соработката!

I – Дел: прашања за опис/идентификација на фирмата/

Име на фирмата/претпријатието _____

Област на дејност _____

Од кога постои/година на формирање _____

Големина (број на вработени/хонорарци) _____

II – Дел: прашања за опис/идентификација на менторот/

Име и презиме _____

Функција во фирмата/претпријатието _____

Образование _____

Возраст/Стаж во фирмата _____

1. Во која мера ви се познати целите на студиската програма и целите на Теренската студентска практика

- 1) Воопшто не ми се познати
- 2) Делумно ми се познати
- 3) Во целост ми се познати

2. Во која мера ви е познато кои компетенции/вештини ги развива студиската програма кај студентите?

- 1) Воопшто не ми се познати
- 2) Делумно ми се познати
- 3) Во целост ми се познати

3. Во која мера ги вклучувате студентите?

- 1) Набљудување на процесите
- 2) Делумно учество во процесите (работаат со ваша помош)
- 3) Им доверувате самостојна задача

3-4 Ве молиме, наведете колку се согласувате со наредните тврдења (означете по еден одговор за секое тврдење:

Сосем се согласу вам	Делум но се согласу вам	Ниту се согласу вам ниту не	Делум но не се согласу	Воопш то не се согласу
-------------------------------	----------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

			се согласу вам	вам	вам	
3.	Студентите како резултат на студирањето во БАС го стекнуваат потребниот степен на теориски знаења за работа во мојот сектор/гранка/фирма.	1	2	3	4	5
4.	Како резултат на поставеноста на теренската студентска пракса се очекува студентот да се стекни со потребниот степен на практични вештини кои вие како ментор им ги пренесувате.	1	2	3	4	5

- 5-10 **Ве молиме да го оцените Вашето задоволство во врска со следните карактеристики на студентот за време на реализација на ТСП/ата: (Означете по еден одговор за секое прашање)**

	Воопш то не сум задово лен	Не сум задово лен	Ниту сум незадо волен/ Ниту сум задово лен	Задово лен сум	Сосема сум задово лен	
8.	Односот кон работата	1	2	3	4	5
9.	Односот кон вработените	1	2	3	4	5
10.	Односот кон менторот	1	2	3	4	5

11. **Дали според Ваша проценка , студентите (земајќи ги во предвид резултатите од изведувањето на ТСП) имаат можност за идно ангажирање во Вашата фирма/претпријатие?**

- 1) Да
- 2) Не

Ви благодариме на соработката!

Прилог 9:

АНКЕТЕН ПРАШАЛНИК ЗА ВРАБОТЕНИ ДИПЛОМАНТИ НА БАС

Почитувани,

Ве молиме да го пополните овој анкетен прашалник за вработени дипломанти на БАС. Овој прашалник е дел ПРОЦЕСОТ НА Самоевалуација на академијата.

Вашето мислење е важен дел од проценката, Ве молиме искрено и целосно да одговорите на прашањата од прашалникот. Истражувањето е анонимно.

Ви благодариме на соработката!

Статистичка секција:

1. Студиска програма: Оперативен менаџмент
2. Во моментот сум вработен во:

3-5 **Ве молиме, наведете колку се согласувате со наредните тврдења (означете по еден одговор за секое тврдење:**

	Сосем се согласувам	Делумно се согласувам	Ниту се согласувам ниту не се согласувам	Делумно не се согласувам	Воопшто не се согласувам
3. Во текот на студирањето го стекнав потребниот степен на теориски знаења за работа во оваа фирма.	1	2	3	4	5
4. Во текот на студирањето го стекнав потребниот степен на практични вештини за работа во оваа фирма т.е на работното место на кое сум примен.	1	2	3	4	5
5. Благодарение на усвоените знаења и вештини од студирањето во БАС добив шанса за унапредување	1	2	3	4	5

6. **Дали за вас имаше потреба од дополнителна обука (знаења или практични вештини) за работното место за кое сте примени или унапредени?**
 - 1) Да
 - 2) Не

Прилог 10:

ИНТЕРВЈУ ЗА МЕНАЏМЕНТОТ НА БАС
за потребите на Самоевалуацијата 2014-2016 година

Име и презиме: _____

Позиција: _____

- Како се подржува автономијата? (избор на наставнички и соработнички кадар, избор на студенти, менаџмент на средствата и можности за создавање сопствени фондови);
- Со кои проблеми се соочува менаџментот во остварувањето на зацртаната мисија?
- За какви промени/подобрувања на квалитетот размислува менаџментот?
- Кои се академските приоритети на високообразовната установа?
- Која студиска програма, научни подрачја на истражување, ги оценува за приоритетни:
- Каква е врската на БАС со партнерските организации?
- Каква е релацијата на установата кон општеството. Високообразовните установи во земјата, во регионот, во Европа и во светот?
- Каков е степенот на централизација и децентрализација?
- Каква е политиката на установата во однос на меѓународната соработка?

Прилог 11:

ЧЕК ЛИСТА ЗА АНАЛИЗА НА СТУДИСКА ПРОГРАМА

Студиска програма за _____

Опис	присуство		забелешка
	да	не	
Во студиската програма експлицитно е дефинирана општата цел			
Во студиската програма имплицитно е дефинирана општата цел			
Во општата цел се препознаваат професионалните придобивки			
Во општата цел се препознаваат академските придобивки			
Постои информативна брошура за студенти во која експлицитно е наведена општата цел на студиската програма			
Постои информативна брошура за студенти во која имплицитно е наведена општата цел на студиската програма			
Постои информативна брошура за работодавци во која експлицитно е наведена општата цел на студиската програма			
Постои информативна брошура за работодавци во која имплицитно е наведена општата цел на студиската програма			
Во студиската програма се експлицитно наведени компетенциите што се стекнуваат со нејзиното изучување			
Во студиската програма имплицитно се дадени компетенциите што се стекнуваат со нејзиното изучување			
Описот на компетенциите содржи знаења			
Описот на компетенциите содржи вештини за работа			
Описот на компетенциите содржи мета-когнитивни и/или комуникациски вештини			
Наведени се областите во кои дипломантот може да се вработува			
Постои информативна брошура за студенти во која се експлицитно наведени компетенциите што се стекнуваат со изучување на студиската програма			
Постои информативна брошура за студенти се имплицитно содржани компетенциите што се стекнуваат со изучување на студиската програма			
Постои информативна брошура за работодавци во која се експлицитно наведени компетенциите што се стекнуваат со изучување на студиската програма			
Постои информативна брошура за работодавци се			

имплицитно содржани компетенциите што се стекнуваат со изучување на студиската програма			
Во студиската програма се дадени наставните предмети кои ќе се изучуваат			
Предметите се распределени по семестри и назначено е нивото на нивната задолжителност			
Дадена е информација за меѓусебна поврзаност меѓу предметите од аспект на предност низ семестрите или годините при студирањето			
Дадена е информација за можноста за избор на предмети од други студиски програми			
Вкупниот број на понудени активни предмети за студиската програма е	_____		
	број		
Процентот на понудени изборни предмети од вкупниот број на понудени предмети за студиската програма е	_____		
	процент		

Прилог 12:

ЧЕК ЛИСТА ЗА АНАЛИЗА НА ПРЕДМЕТНАТА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ПО

Опис	присуство		забелешка
	да	не	
Во предметните програми се експлицитно наведени оперативните цели кои го опфаќаат когнитивно подрачје			
Во предметните програми се имплицитно наведени оперативните цели кои го опфаќаат когнитивно подрачје			
Во предметните програми експлицитно се наведени оперативните цели кои го опфаќаат афективното подрачје			
Во предметните програми имплицитно се наведени оперативните цели кои го опфаќаат афективното подрачје			
Во предметните програми експлицитно се наведени оперативните цели кои го опфаќаат психомоторното подрачје			
Во предметните програми имплицитно се наведени оперативните цели кои го опфаќаат психомоторното подрачје			
Оперативните цели во предметните програми претставуваат конкретизација на целта на студиската програма			
Оперативните цели во предметните програми се поврзани со целта на студиската програма			
Оперативните цели во предметните програми се дефинирани како активности кои ќе се реализираат			
Оперативните цели во предметните програми се дефинирани како очекувани резултати			
Описот на компетенциите содржи знаења			
Описот на компетенциите содржи вештини за работа			
Компетенциите што се среќаваат во предметните програми произлегуваат од општите компетенции на студиската програма			
Компетенциите се дефинирани бихевиорално (преку видливи и мерливи дејствија)			
Во предметните програми е наведено како ќе се мерат/оценуваат компетенциите			
Во предметните програми се наведени методите на настава и учење			
За методите на настава и учење се дадени кратки описи			
Методите на настава и учење што се дадени во предметните програми произлегуваат од оперативните цели на предметот и програмата			

Методите на настава и учење што се дадени во предметните програми водат кон компетенциите определени со предметната програма			
Освен темите, во предметните програми дадена е распределеност на содржините и предвиден број на часови			
Во предметните програми се дадени видовите активности за предметот (предавања, вежби, лабораториски вежби, домашни работи, проекти и сл.) со предвиден број на часови за различните видови активности			
Во предметните програми даден е список на материјали, учебници, прирачници, и др. извори на учење			
Наведени се извори за учење соодветни на јазикот/ јазиците на настава на високо-образовната институција			
Наведени се начините на оценување			
Наведени се барањата што треба да се исполнат и нивното влијание на оценката			
Процентот на времето предвидено за предавања од вкупното време за наставниот предмет е	процент		
Процентот на времето предвидено за менторство од вкупното време за наставниот предмет е	процент		
Процентот на времето предвидено за вежби од вкупното време за наставниот предмет е	процент		
Процентот на времето предвидено за консултации од вкупното време за наставниот предмет е	процент		
Процентот на времето предвидено за самостојна работа од вкупното време за наставниот предмет е	процент		
Процентот на времето предвидено за пракса надвор од Академијата од вкупното време за наставниот предмет е	процент		

Прилог 13:

ЧЕК ЛИСТА ЗА АНАЛИЗА НА ВЕБ СТРАНА

Опис	присуство		забелешка
	да	не	
На веб страната на Академијата има информации за нејзината локација (адреса)			
На веб страната на Академијата има информации за локацијата, адресата на дисперзираните објекти			
На веб страната на Академијата има контакт информации (телефонски број, факс, е-пошта)			
На веб страната на Академијата постирани се документи (пр. решение за основање, акредитација) врз основа на кои институцијата има право да работи			
На веб страната на Академијата постиран е нејзиниот статут			
На веб страната на Академијата постирани се други документи врз основа на кои е регулирана работата на институцијата (правилници, одлуки)			
На веб страната на Академијата постирани се информации за формирањето, почетоците, развојот и сегашниот статус на институцијата			
Постирана е експлицитна изјава за визијата на Академијата			
Постирана е експлицитна изјава за мисијата на Академијата			
Постирани се информации за потребата од формирање на институцијата и нејзината цел			
На веб страната на Академијата постиран е органограм на институцијата			
На веб страната на Академијата има информации за органите на управување на Академијата			
Постирани се контакт-информации за наставниот, соработничкиот и друг кадар по студиски програми и наставни предмети во Академијата			
Постирани се кратки биографии за наставниот и соработничкиот кадар			
Постирани се студиските програми за сите степени			
На веб страната на Академијата може да се најдат информации за општата цел на студиската програма			
На веб страната на Академијата се постирани информации за компетенциите со кои се стекнуваат студентите од соодветната студиска програма			
Постирани се наставните програми во рамките на студиските програми			
На веб страната се постирани информации за предметите во			

студиските програми и нивниот статус (задолжителни, изборни или факултативни)			
Постирани се информации за најзначајните истражувачки проекти на Академијата			
Постиран е список на завршени истражувачки проекти на Академијата			
Постиран е список на тековни истражувачки проекти во Академијата			
На веб страната има информации за членството на Академијата во институции			
На веб страната има информации за соработка со други институции и линкови кон другите институции			
На веб страната е постиран годишниот извештај на Академијата			
На веб страната се постирани информации за распоредот на наставата и просториите			
На веб страната постои посебен дел за студентите			
Информациите наменети за студентите, а се од приватна природа НЕ се достапни за секој посетител на веб страната			
Постирани се информации за можностите за волонтирање, практична работа и вработување на студентите			